

Moriya Takeshi
Nhung Vũ (dịch)

Cuốn sách mà bất cứ người con
nào cũng cần phải đọc, để biết
thương MẸ nhiều hơn

Moriya Takeshi
Nhung Vũ (dịch)

Cuốn sách mà bất cứ người con
nào cũng cần phải đọc, để biết
thương MẸ nhiều hơn

Mẹ ơi, mẹ có hạnh phúc không?

Tác giả: Moriya Takeshi

Người dịch: Nhung Vũ

Phát hành: AZ Việt Nam

Nhà xuất bản Thế Giới 2018

ebook©vctvegroup

Phần mở đầu

Sapporo, mùa thu năm 2008.

Trong buổi tụ họp liên hoan đông đủ các nhân viên và diễn viên sau gần một tháng thu hình:

- Sếp cho xin lí do mở màn rồi chúng ta cùng nâng ly nào!
- Mọi người đã vất vả nhiều rồi, đêm nay không say không về nhé!

Ngoài cửa sổ, ngàn vạn ánh đèn đang bùng sáng dọc phố Susukino.

– Dzô! Cạn ly!

Mấy chục con người cùng vỗ tay, nâng ly bắt đầu buổi tiệc.

Tôi thường phải vắng nhà khoảng gần một tháng mỗi lần đi thu hình. Tôi là nhà sản xuất phim điện ảnh và phim truyền hình. Công việc chính của một nhà sản xuất phim thường là gì? Hẳn là nhiều người cũng thường cảm thấy tò mò về nghề sản xuất phim của chúng tôi. Các đầu việc phải làm nhiều không kể xiết, không thể đem so sánh với công việc của một đạo diễn được. Biết nói thế nào cho dễ hiểu nhỉ? Tóm lại, nhà sản xuất là người “chịu trách nhiệm toàn bộ, cho tất cả mọi khâu” để phục vụ cho việc sản xuất ra một tác phẩm điện ảnh. Vâng, chính xác là “NGƯỜI LÀM TẤT TẦN TẬT”!

Buổi tiệc bắt đầu khoảng một tiếng thì điện thoại di động của tôi rung lên.

– Alo!

–... Alo?

– Ủ, sao thế em?

–... Em sinh rồi.

– Gì cơ? Anh không nghe rõ. Em đợi chút.

Tôi bước ra khỏi quán.

– Anh xin lỗi, em nhắc lại được không?

– Em sinh rồi, khoảng một tiếng trước... là con trai... con khỏe.

Vợ tôi gọi. Không sai, bác sĩ đã dự đoán ngày sinh có thể sẽ là hôm nay. Con trai tôi chào đời khoảng một tiếng trước, đúng lúc tôi vừa bắt đầu buổi tiệc.

Vợ tôi là một người phụ nữ tốt không thể chê vào đâu được. Cô ấy không bao giờ than vãn một lời dù cho tôi vắng nhà suốt cả tháng trời vì bận đi quay phim. Thậm chí lúc sinh con cô ấy cũng chỉ có một thân một mình. Tôi hầu như giao phó hết việc nuôi dạy đứa con gái đầu lòng vào tay vợ. Nhờ cô ấy mà trong những năm ba mươi, khi đang ở đỉnh cao phong độ, tôi đã có thể toàn tâm toàn ý hết mình cho công việc.

Lần này, cô ấy đã sinh cho tôi một đứa con trai. Phải, là con trai.

Tôi hoàn toàn không có chút ý niệm nào về cách mà một người cha nên nuôi dạy con trai mình, bởi vì tuổi thơ của tôi hoàn toàn không có nhiều ký ức về một người được gọi là “bố”. Nguyên nhân của chuyện này là do lựa chọn cuộc sống của mẹ tôi, nên tôi cũng chẳng thể làm gì khác được.

Người vừa trở thành bố của một cậu bé là tôi, bỗng thấy trong lòng dấy lên chút bất an về hành trình nuôi dạy con trai mình sau này. Tuy nhiên, phải thú thật rằng tôi lại có hứng thú với cách sống của mẹ tôi hơn là việc tìm kiếm lại ký ức về người cha đẻ.

Ai cũng nhờ mẹ mà được sinh ra. Chúng ta đều có mặt trên đời theo cách ấy, không gì có thể phủ nhận được điều này. Tôi đã từng nghe nhiều người nhận xét, rằng: “Con trai thường sẽ hợp mẹ hơn”. Không biết điều này có đúng không, nhưng tôi nghĩ là người con nào mà chẳng mong muốn được kết nối sâu sắc và thấu hiểu tường tận về người đã sinh ra mình. Tuy vậy, sự thực là chúng ta sẽ khó mà lường tượng được lí do mình có mặt trên đời cũng như cuộc sống của mẹ trước khi mình sinh ra.

Vừa vặn thay, lúc này, tư chất của một nhà sản xuất phim trong tôi lại được dịp phát huy tác dụng. Tôi quyết định sẽ viết một danh sách bao gồm 100 câu hỏi gửi tới mẹ, để bày tỏ những thắc mắc của tôi về cuộc đời bà. Cơ hội này cũng là dịp để tôi có thể lục lại kí ức của mình, hỏi cho ra những phần tôi chưa từng biết và chạm đến những cảm xúc sâu kín của mẹ, điều vẫn luôn khiến tôi tò mò. Từ những điểm chung trong cuộc đời của hai mẹ con tôi, biết đâu tôi lại tìm thấy hướng đi đúng đắn trên hành trình làm cha mẹ của chính mình thì sao!?

Tôi quyết định sẽ lấy tựa đề sách thế này: “MẸ ƠI, MẸ CÓ HẠNH PHÚC KHÔNG?”

Nghe cũng được đấy chứ? Nào, chúng ta cùng bắt đầu thôi!

– Sao cơ, con định phỏng vấn mẹ ấy hả?

Giọng Mikawa đặc sệt của mẹ tôi vang lên trong điện thoại.

– Nhưng đời mẹ liệu có viết được thành sách không? Mẹ chẳng thấy có chút kịch tính nào cả.

Mẹ đã nhảm! Tôi lại cho rằng mẹ tôi có một lối sống khác biệt hơn nhiều và tiến bộ hơn nhiều so với cách sống của một người phụ nữ ở thế hệ bà. Chí ít là trong phần nửa thế kỷ mà tôi đã được chứng kiến.

– Thôi, con cứ gửi cho mẹ. Lúc nào rảnh mẹ trả lời câu hỏi rồi gửi lại cho con nhé?

– Ủ, thế mẹ cúp máy nhé. Bye bye!

Từ ngày tôi sống xa mẹ, bao giờ cuộc điện thoại của chúng tôi cũng đều kết thúc như vậy.

“Bye bye!”

Luôn luôn là một giọng điệu nhẹ nhàng, tươi sáng. Bất kể thế nào.

“Mẹ ơi, mẹ có hạnh phúc không?”

Đây là câu hỏi mà tôi muốn hỏi mẹ mình nhất. Câu hỏi này đối với người mẹ trong kí ức của tôi sẽ giống như một sự trêu đùa quá đáng, hay thậm chí có thể nói rằng sẽ thật ngu ngốc nếu lại đi hỏi bà như vậy. Tôi tưởng tượng mẹ tôi sẽ trả lời là “Không!”. Chính vì thế, tôi sẽ không thể hỏi bà câu này ngay đầu tiên, mà những câu hỏi mà tôi sắp gửi đến bà giống như một cuộc hành trình để từ đó tôi có thể tìm ra câu trả lời cho câu hỏi cuối cùng này.

Chỉ cần viết lại những câu hỏi có sẵn trong kí ức của tôi thì cũng đã dễ dàng vượt quá con số 100 rồi. Không biết mẹ tôi sẽ nghĩ gì khi nhận được nhiều câu hỏi đến thế, và rồi từ những câu trả lời của mẹ, không biết tôi sẽ biết thêm điều gì, sẽ có suy nghĩ gì, và chúng tôi sẽ tìm thấy điều gì cho chính cuộc đời của mình đây?

Mẹ trước khi có tôi

Câu hỏi 1:

Mẹ hãy kể cho con nghe một chút về mẹ trước khi có con được không ạ?

Trả lời:

Mẹ sinh ngày 22 tháng 12 năm 1944. Bà ngoại con đã sinh mẹ ra trong một căn hầm trú bom vào giữa thời chiến tranh. Bây giờ nghĩ lại, mẹ mới thấy bà đã cực kỳ vất vả trong khoảng thời gian ấy. Thật may mắn là cả hai mẹ con mình vẫn đang được hiện diện ở đây, trong cuộc đời này.

Câu hỏi 2:

Tuổi thanh xuân của mẹ đã trôi qua như thế nào? Chuyện tình yêu thời trẻ của mẹ thế nào ạ?

Trả lời:

Mẹ cảm giác là nó quá ngắn ngủi, ngắn đến nỗi không biết có được gọi là thanh xuân hay không nữa?

Thời còn đi học, mẹ là một cô gái mạnh mẽ, hoạt bát không khác gì con trai. Không những tham gia các cuộc thi hùng biện, mẹ còn làm tình nguyện viên hỗ trợ cho các học sinh khoá dưới.

Dù rất thích ăn mặc đẹp và đã từng muốn trở thành người mẫu, nhưng mẹ lại vào làm cho một hãng mỹ phẩm ở Nagoya năm 18 tuổi. Ở tuổi 20, người ta thường trêu mếu gọi mẹ là “cô giáo”. Khi đó, mẹ rất đam mê công việc đào tạo nhân viên bán hàng của mình. Giống như những “người phụ nữ của công việc” hay được nhắc đến thời bây giờ, mẹ đã làm việc không ngơi nghỉ ngay cả trong ngày Lễ Thành Nhân của chính mình.

Người đàn ông mẹ đem lòng yêu khi ấy là một người bạn thân của bác con. Người này có mối quan hệ thân thiết với gia

đình mình và được mọi người quý mến. Không biết đó có được gọi là tình yêu không, nhưng với mẹ, ông ấy chính là người đàn ông đầu tiên mà mẹ cảm thấy có tình cảm. Kể cũng kì lạ, nhưng khi bác con mất vì tai nạn giao thông, mẹ đã viện lí do đó để nói lời chia tay với ông ấy. Đạo ấy cũng có nhiều chàng trai tìm tới, nhưng vì bản thân rất bận bịu nên có lẽ mẹ đã không để ý nhiều đến chuyện yêu đương.

Mẹ khi sinh tôi – Người bố đầu tiên

Câu hỏi 3:

Bố đẻ của con và mẹ đã gặp nhau trong hoàn cảnh như thế nào?

Trả lời:

Bố đẻ của con là đồng nghiệp làm ở bộ phận Kinh doanh trong công ty mỹ phẩm. Ông ấy hơn mẹ một tuổi. Bố mẹ vốn dĩ đi từ quan hệ đồng nghiệp, chuyển sang yêu đương rồi tiến tới kết hôn. Đám cưới được tổ chức tại đền Rokusho, thành phố Okazaki. Mẹ bới tóc theo kiểu truyền thống Bunkin Takashimada, mặc bộ Kimono màu đỏ. Mẹ đã cùng với bố con – nói theo ngôn ngữ bây giờ, là chàng “soái ca” trong lĩnh vực kinh doanh của công ty – hai người ra mở một cửa hàng phân phối mỹ phẩm tại Shinmeichou, Toyohashi. Con được thụ thai ở đó, và chào đời tại một viện sản gần nhà ông bà vào ngày 24 tháng 2 năm 1966. Con ra đời vào một sớm tinh mơ sau lễ Valentine 10 ngày.

Câu hỏi 4:

Khi con cất tiếng khóc chào đời, mẹ đã có cảm giác như thế nào? Mẹ có suy nghĩ gì lúc ấy?

Trả lời:

Cả bố con và mẹ đều đã rất hạnh phúc, âu cũng là lẽ thường của những người làm bố làm mẹ con à! Ông bà ngoại thì được đón đứa cháu đầu tiên. Hồi ấy, ngày nào đi làm về, ông ngoại cũng ghé nhà mình ở gần ga Higashi Okazaki để ẵm con.

Với mẹ, đó là quãng thời gian hạnh phúc nhất.

Câu hỏi 5:

Ngày bé con như thế nào hả mẹ?

Con có ngoan không? Có quấy mẹ không?

Trả lời:

Con là cậu bé có nước da trắng và đôi mắt to tròn lấp láy mà mẹ vô cùng tự hào. Ngày nào mẹ cũng đặt con vào xe nôi rồi đẩy đến nhà các bà mẹ khác, thời nay gọi là “hội các mẹ bỉm sữa”, tụ họp chuyện trò rất vui vẻ. Không biết có phải vì được nuôi hoàn toàn bằng sữa mẹ hay không mà mãi con không thể nào cai sữa được. Nhưng trộm vía, con thực sự đã rất ngoan. Cảm ơn con đã đến bên mẹ. Mẹ thực sự cảm thấy biết ơn sự có mặt của con, con trai ạ!

Câu hỏi 6:

Sự có mặt của con đối với mẹ khi đó có ý nghĩa như thế nào hả mẹ?

Trả lời:

Con là báu vật của mẹ.

Mẹ xin lỗi. Đáng ra, dù có xảy ra chuyện gì giữa mẹ và bố các con đi nữa, thì mẹ cũng nên chịu đựng và không nên ly hôn với ông ấy mới phải...

Đối diện

Mùa thu năm 2008.

Vừa trở về từ trường quay Sapporo, từ sân bay, tôi hướng thẳng đến bệnh viện nơi vợ vừa sinh con. Đó là một bệnh viện đại học nằm cách ga gần nhà tôi hai trạm. Không khí tại khu Sản khoa thật yên ả tĩnh mịch. Mở cửa phòng, tôi thấy vợ mình đang nằm đó.

– Anh về rồi đây!

– Anh đã về đấy à.

Cậu con trai bé xiu xiu của tôi đang ngủ yên thiêm thiếp bên cạnh mẹ.

– Thằng bé bụ bẫm quá, mãi nó chẳng chịu ra, bác sĩ phải ấn lên bụng em nó mới chịu ra đấy.

– Thế à... Ừ...

– Anh sao thế?

– Anh xin lỗi vì đã không có mặt bên em vào lúc quan trọng ấy.

– Lúc nào cũng vậy mà.

Vợ tôi nói rồi nhoẻn cười.

– Máy cô y tá còn âu yếm gọi nó là “soái ca” đấy anh ạ!

Tôi bật cười.

Tôi là một gã đàn ông luôn bù đầu với công việc và đích thị là một người bố luôn vắng mặt vào những thời khắc trọng đại của gia đình. Ngay cả Đại hội Thể thao hay buổi trình diễn piano của cô con gái đầu, tôi cũng chỉ đến dự chốc lát lúc mở đầu cho có lệ rồi nhanh nhanh chóng chóng quay trở lại công ty. Con gái tôi đã về thứ mấy trong cuộc chạy đua ấy? Nó có được chơi piano

đến vòng cuối hay không? Rốt cuộc, tôi chỉ toàn được nghe thuật lại kết quả từ vợ mình.

Thực ra, chính tôi khi lớn lên cũng đã quên sạch những cảm xúc khi còn bé, sau này con tôi chắc cũng vậy. Nhưng nếu cứ vô tình không nhận ra và chỉ chăm chăm vào công việc, thì chắc chắn tôi sẽ làm tổn thương gia đình và các con rất nhiều.

“Từ giờ, mình sẽ dành thời gian bên gia đình nhiều hơn!” – Tôi nhìn đứa con trai mới chào đời của mình và tự hứa với lòng như vậy.

“Chào con trai, bố của con đây!”

Liệu tôi có thể trở thành một người bố tốt được không đây?

Chuyện ngoại tình của bố

Câu hỏi 7:

Bố đẻ của con là người như thế nào hả mẹ?

Trả lời:

Có lẽ đây là điều mà con tò mò muốn biết nhất.

Bố đẻ của con sinh năm 1943, là người Niigata. Bố con là một người đàn ông dịu dàng, hiền lành. Mẹ nghĩ là bố con là mẫu người rất thu hút nữ giới.

Hồi mẹ gặp bố con, ông ấy đang là nhân viên kinh doanh mỹ phẩm trong cùng công ty với mẹ. Sau này, bố con về mở công ty riêng tại nhà và làm thêm nhiều việc khác nữa. Nói chung, bố con đã rất nỗ lực trong công việc.

Khi lớn lên, con trông giống bố y đúc. Tất nhiên là ở con cũng có những đường nét giống mẹ.

Hình như bây giờ, bố con đang làm trong lĩnh vực trang trí nội thất.

Câu hỏi 8:

Mẹ có từng yêu ông ấy không?

Trả lời:

Tất nhiên là mẹ đã từng yêu bố. Nhưng tới giờ, mẹ vẫn không thể tha thứ cho ông ấy.

Mẹ nhớ lần mà cấp trên của bố con gọi mẹ đến và hỏi: “Chị có biết việc nhân tình của chồng chị gọi điện đến công ty gần như hàng ngày không?” Nhân tình của bố con là một người đàn bà hơn ông ấy 6 tuổi, cũng đã có chồng con. Mẹ đã phải tìm đến nhà, dập đầu cúi lạy bà ấy vì con và em trai mới sinh của con:

“Tôi xin chị, anh ấy rất quan trọng đối với tôi. Vì những đứa trẻ này, xin chị hãy rời xa anh ấy được không?”

Bà ấy cũng mở đại lý phân phối mỹ phẩm giống như mẹ. Một phòng trong nhà bà ấy được dùng để kinh doanh quán bar nhạc nhẹ. Bà ấy đẹp. Mẹ nghĩ bà ấy chắc chắn cũng là người có tiền. Khi đó, mẹ mới chỉ 25 tuổi, trong tay chẳng có gì, chỉ biết ngồi đó ôm hai con và khóc nức nở trước mặt bà ấy mà thôi.

“Tôi chịu thua cô rồi. Thôi thì giải tán. Nhưng tôi cũng phải nói thật, tình yêu của tôi dành cho anh ấy là thật lòng.”

Nghe bà ấy bảo vậy, mẹ đáp: “Chồng tôi được người như chị yêu thương là một may mắn cho anh ấy. Nhưng với tôi và những đứa trẻ này, anh ấy là người vô cùng quan trọng. Vậy nên, tôi xin chị, xin chị hãy rời xa anh ấy.”

Mẹ nói và dập đầu cúi lạy.

Đến tận bây giờ, khi nhớ lại, nước mắt mẹ vẫn cứ không ngừng trào ra.

Câu hỏi 9:

Cuộc sống hôn nhân với bố có mang lại hạnh phúc cho mẹ không?

Trả lời:

Sau khi con ra đời, cuộc sống của mẹ rất hạnh phúc. Thời gian này bố con vẫn chưa vững vàng về kinh tế, ông ấy thay đổi việc làm liên tục. Có một thời gian chúng ta phải về ở nhờ nhà ông bà ngoại, nhưng bố con và ông ngoại không hợp tính nhau nên khiến mẹ rất khó xử. Mặc dù vậy, bố con vẫn là một người tốt. Ông ấy đã rất trân trọng mẹ con mình. Phải chi hồi đó mẹ chịu đựng được hơn một chút thì tốt, chỉ cần như thế, mọi chuyện rồi sẽ qua đi và các con đã không phải mang những kí ức buồn về một gia đình không trọn vẹn.

Mẹ thực sự xin lỗi!

Tôi hầu như không có chút kí ức nào về bố đẻ của mình. Ngoài tên của ông, tôi không biết gì hết. Chúng tôi cũng chưa

từng gặp nhau lần nào kể từ sau khi bố mẹ tôi ly hôn. Tôi chưa bao giờ có ý muốn gặp lại ông, thậm chí có lần, tôi đã tự tay gạt bỏ cơ hội gặp gỡ ông. Dù sao, tôi cũng không hối hận về chuyện đó và cũng không bao giờ nghĩ sẽ còn gặp lại ông ấy lần nào nữa.

Trong một bộ phim truyền hình mà tôi từng dàn dựng, tôi đã sáng tạo hình tượng nhân vật chính có hoàn cảnh giống mình. Tôi cho dựng cảnh nhân vật chính đến gặp bố sau khi biết được câu chuyện buồn của bố mẹ mình, khi anh đã 25 tuổi. Trên tấm danh thiếp người bố đưa cho người con, tôi đã cho in tên giống với tên bố đẻ của tôi. Đến khi cảnh đó được chiếu trên tivi, tôi đã nhen nhóm một hi vọng nhỏ nhoi rằng biết đâu bố mình cũng đang xem cảnh này. Dĩ nhiên, sau đó chẳng có cuộc liên lạc nào tìm tới cả, bởi vì chính tôi đã từ chối gặp ông vào năm tôi 20 tuổi.

Vậy là tôi theo mẹ cũng đã được 30 năm rồi, chính bản thân tôi đã lựa chọn như vậy.

Mẹ khi ly hôn

Câu hỏi 10:

Hồi ấy con mới chỉ 3 tuổi nên những kí ức còn rất mơ hồ. Con chỉ được xem lại vồn vện đúng một tấm ảnh đen trắng chụp con đang ngồi vắt vẻo trên chiếc ô tô của gia đình đỗ trước cửa nhà.

Tại sao bố mẹ lại ly hôn thế ạ?

Trả lời:

Phải, hồi đó mình cùng chung sống dưới một mái nhà. Mỗi ngày đều có xe buýt của trường mẫu giáo đến tận cửa nhà đón con đi học. Tiễn con ra xe, nhìn theo bóng chiếc xe buýt nhỏ dần, mẹ không khỏi lo lắng, thậm chí còn rơi nước mắt. Ngày tháng hạnh phúc ngắn ngủi nhanh chóng trôi qua. Mẹ đã không thể tha thứ cho sự phản bội của bố con. Thật lòng, mẹ cũng không muốn phải xa bố con, nhưng cuối cùng mẹ vẫn quyết định ly hôn ông ấy.

Câu hỏi 11:

Sao mẹ lại dẫn chúng con đi theo? Như thế không phải sẽ khiến mẹ vất vả hơn nhiều sao?

Trả lời:

Mẹ đã ra điều kiện ly hôn với bố là mẹ được quyền nuôi hai anh em con. Vì mẹ nghĩ rằng chỉ cần có các con ở bên thì dù hoàn cảnh khó khăn thế nào mẹ cũng sẽ cố gắng được.

Chắc con không nhớ đâu, nhưng những chiếc quần đóng bím và quần áo con mặc khi còn đỏ hỏn đều là đồ mẹ đã tự tay khâu và đan cho con đấy. Mẹ cảm nhận được niềm hạnh phúc của người làm mẹ thông qua từng việc làm bé nhỏ như thế, vậy nên mẹ chưa bao giờ nghĩ sẽ để các con rời xa vòng tay mẹ.

Không hề có chuyện mẹ cảm thấy cực khổ khi đưa hai con đi theo mẹ đâu. Đến tận bây giờ mẹ vẫn nghĩ, chính các con mới bị thiệt thòi, vất vả vì phải bên ba theo mẹ như thế.

Người bố thứ hai – kí ức bí ẩn

Câu hỏi 12:

Cho tới bây giờ, thỉnh thoảng con vẫn thấy một cảnh tượng trong quá khứ ùa về. Đó là khi chúng ta sống trong một căn hộ nhỏ ở tầng trệt, đối diện một căn nhà lớn có con chó luôn sủa ầm ĩ. Gần đó có một sân quần vợt nhìn sang trường Tiểu học. Mẹ có còn nhớ khung cảnh này không?

Trả lời:

Có chứ con,

Đây hẳn là phần kí ức về khoảng thời gian mình sống gần trường Tiểu học Mutsuna ở Okazaki con nhỉ.

Ba mẹ con mình đã sống trong một căn phòng ở tầng trệt của khu nhà ấy, cùng với một người đàn ông.

Câu hỏi 13:

Người đàn ông sống cùng mình khi đó là ai ạ?

Trả lời:

Đó là người đã yêu thương mẹ. Là người đã nói rằng mẹ có thể dẫn theo các con và đến ở cùng ông ấy. Ông ấy là nhân viên kinh doanh của một công ty sản xuất máy may, đã ly dị vợ và đang độc thân. Ông ấy từng ghé nhà mình vài lần khi mẹ còn sống chung với bố đẻ của con và đã có cảm tình với mẹ từ dạo ấy.

Sau khi chia tay bố con, mẹ về lại quê ngoại. Một nách hai con với hai bàn tay trắng, mẹ chẳng còn cách nào khác ngoài cách nhờ cậy vào ông bà. Vất vả nhất là bà ngoại. Ông ngoại rất thương cháu. Nhưng em con còn bé quá, nhà thì chật mà nó thì lại hay quấy khóc. Đến bữa cơm, mẹ thường phải bế em ra ngoài dỗ nín không biết bao nhiêu lần.

Rốt cuộc, mẹ lại đành phải rời nhà ông bà.

Câu hỏi 14:

Mẹ đã có suy nghĩ gì khi quyết định đến sống chung với người đàn ông đó?

Trả lời:

Con ạ,

Ông ấy là một người rất tốt bụng, nhưng mẹ không yêu ông ấy. Mẹ đã nghĩ mình thật tồi tệ, đặc biệt là khi ông ấy quả thật rất tốt và yêu thương các con.

Khi nhận ra mình đang dựa dẫm vào ông ấy, mẹ đã nghĩ mình cần phải tự lập hơn, cần phải tìm cho mình một công việc đàng hoàng. Rồi mẹ lại xin vào làm ở một công ty mỹ phẩm. Không đi làm thì không có mà ăn, nghĩ vậy nên mẹ đã gửi các con đi nhà trẻ và quay trở lại với công việc.

Nếu như không hỏi mẹ, tôi đã không biết rằng mình có tận bốn người bố trên đời. Trước nay, tôi chỉ được biết đến ba người.

Khi hiểu ra cảnh tượng mơ hồ vẫn hay lặp lại trong tâm trí mình là kí ức về những ngày sống cùng người bố thứ hai, tôi nghĩ mình đã lỡ mờ hiểu được khái niệm người ta thường hay nhắc đến, là “lòng dạ đàn bà”. Nhưng với mẹ tôi khi ấy, người đàn bà đang ở những năm hai mươi của cuộc đời, tôi có thể hiểu được việc bà đã lựa chọn sống với người đàn ông mình không yêu vì sự sinh tồn của chính bà và hai đứa con.

Và như thế, những câu chuyện về cuộc đời mẹ vẫn tiếp tục được gợi mở dần trong tâm trí tôi.

Tháng ngày chia ly

Khoảng thời gian ba năm kể từ năm 1972, tôi hiếm khi được gặp mặt mẹ mình.

Ngay gần bệnh viện nơi tôi sinh ra là nhà ông bà ngoại. Ngày ấy, nơi này vẫn còn đang dùng nhà xí khô và bà tôi vẫn còn thổi cơm trên bếp lò đất. Tôi còn nhớ mình thường đến tắm ở nhà tắm công cộng gần nhà.

Năm tôi vào Tiểu học, nhà xây thêm bốn tấm ở sân sau. Nhưng với một đứa trẻ sợ phải ra ngoài một mình vào buổi tối như tôi thì cái bốn tấm ấy cũng chẳng để làm gì. Tôi nhớ trên cầu thang dẫn lên phòng em trai mẹ tôi – tức cậu của tôi, là tấm áp phích in hình ban nhạc The Beatles. Gương mặt của John Lennon và ba thành viên còn lại được chiếu đèn hắt sáng từ dưới lên khiến tôi vô cùng khiếp đảm. Ngoài những điều này thì cả ông bà ngoại và cậu tôi đều là những con người vui vẻ, chúng tôi đã luôn sống trong tiếng cười và hạnh phúc.

Tuy nhiên, tôi tò mò không biết là mẹ đã có cuộc sống ra sao sau khi rời xa tôi.

Câu hỏi 15:

Kí ức của con về mẹ bị gián đoạn từ sau đấy. Sao mẹ con mình lại phải sống xa nhau hả mẹ?

Trả lời:

Khi con vào lớp Một, mẹ đã phải gửi con lại cho ông bà ngoại. Đối với mẹ, đây là một quyết định vô cùng đau đớn. Vì phải đi làm rất bận bịu nên mẹ nghĩ để con lại với ông bà thì con sẽ được chăm sóc tốt hơn.

Câu hỏi 16:

Lúc con biết nhận thức thì con thấy chỉ có mình con đang ở với ông bà. Mẹ đã gửi con ở nhà ông bà trong bao lâu? Trong thời

gian ấy, mẹ cảm thấy thế nào?

Trả lời:

Con à,

Mẹ gửi con ở nhà ông bà ngoại tại Okazaki từ lúc con học lớp Một đến khi con học hết lớp Ba. Những hôm có tiết học cần bố mẹ đến dự giờ hay cần gặp để trao đổi trực tiếp với giáo viên chủ nhiệm thì mẹ đều sắp xếp công việc để đến dự đầy đủ.

Mẹ nhớ là vào Ngày của Bố, con đã vẽ tặng mẹ một bức tranh rất lớn với hình ảnh mẹ đang làm việc trong công ty mỹ phẩm. Mẹ đã vừa đi vừa khóc suốt dọc đường về nhà, vì biết rằng con vẫn luôn dõi theo mẹ và yêu thương mẹ.

Có lần, cô giáo còn gọi con là “cậu bé mau nước mắt” và nói với mẹ: “Chắc là cháu nó rất buồn khi phải sống xa mẹ.” Mỗi lần mẹ về thăm rồi lại ra đi, bao giờ con cũng ra tiễn và đứng vẫy mãi đằng sau chiếc xe đưa mẹ đi.

Mẹ nghĩ là con cũng hạnh phúc vì được ông bà thương yêu. Nhưng quả thật, mẹ cũng muốn có con ở gần bên mẹ.

Câu hỏi 17:

Mẹ đã làm gì trong thời gian mẹ con mình xa nhau?

Trả lời:

Mẹ làm ở bộ phận đào tạo đội ngũ bán hàng cho công ty mỹ phẩm. Người phụ nữ không giỏi dựa dẫm vào đàn ông như mẹ thường hay phải trở thành trụ cột kinh tế của gia đình. Mẹ dìu em con trên lưng, đạp xe chở mỹ phẩm, tóc giả đi bán, rồi làm nhân viên bán quần áo... Cùng một lúc mẹ đã làm rất nhiều công việc khác nhau. Nhưng cho dù bận rộn vô cùng, chưa một phút giây nào mẹ không nghĩ về con.

Câu hỏi 18:

Công việc lúc đó có ý nghĩa như thế nào đối với mẹ ạ?

Trả lời:

Tất cả là vì cuộc sống con à.

Bước ra xã hội, làm một công việc gì đó, hướng đến thành công đều là những việc đòi hỏi rất nhiều trách nhiệm và lòng

kiên trì. Mẹ đã rất chăm chỉ, nỗ lực để vượt qua những khó khăn không chia sẻ được với ai và hoàn thành trách nhiệm của công ty giao phó.

Tại buổi tổng kết toàn quốc của công ty diễn ra trong hai tuần ở Osaka, bài phát biểu thực nghiệm của mẹ được xếp thứ 3 cả nước. Hồi ấy, mẹ rất yêu thích công việc của mình. Các cấp lãnh đạo và trưởng phòng kinh doanh đều hài lòng với cách đào tạo nhân viên của mẹ. Mẹ cảm thấy vô cùng tự tin trong công việc.

Đổi lại, chắc mẹ đã khiến cho các con có nhiều trải nghiệm buồn. Có lẽ thay vì là một “người mẹ”, mẹ đã giống như một “người bố” hơn.

Giống như một người bố ư? Vậy thì tôi cũng chẳng thể phàn nàn gì về cách sống của mẹ mình. Hiện tại, bản thân tôi đang là một người bố, nhưng liệu tôi có thể tự nhận mình đã làm tròn trách nhiệm của một người bố được đến đâu? Mỗi khi tự hỏi mình câu này là tôi lại thấy tim mình thắt lại.

Ngược lại, trong lòng người mẹ “luôn đảm nhiệm thay vị trí người bố” của tôi, lúc này đã xuất hiện một mong muốn mãnh liệt: Được sống “cuộc đời của một người đàn bà bình thường”. Nhưng mẹ tôi cũng đồng thời cho rằng việc lấy chồng, rồi ở nhà chờ chồng đi làm về không phải là công thức hạnh phúc chung của người phụ nữ. Dù ngày ấy, “mẹ đơn thân” hay “người phụ nữ của công việc” là những cụm từ vẫn còn rất lạ lẫm, thậm chí chưa xuất hiện.

Vào mẫu giáo

Từ lúc con trai tôi chào đời và tôi trở thành một người bố, quyết tâm nỗ lực trong công việc của tôi lại mạnh mẽ hơn bao giờ hết.

Vợ tôi từ xưa vốn không bao giờ than vãn gì về công việc của tôi. Thậm chí, cô ấy còn cho tôi những nhận xét hữu ích, kiểu như: “Em thích cái cậu gần đây hay xuất hiện trên tivi ấy!” hoặc: “Em đọc kịch bản rồi nhưng nó hơi khó hiểu anh ạ.”

Có không ít người tham khảo ý kiến từ người trong gia đình cho công việc. Đối với tôi, vợ tôi chính là vị khán giả ở gần tôi nhất, nhưng lại nhìn công việc của tôi từ góc độ và quan điểm khác biệt nhất.

Tuy nhiên, sau khi tôi nghỉ việc ở công ty trực thuộc Đài truyền hình và ra làm riêng, thì những gợi ý từ vợ tôi cũng ít dần đi. Ba năm đầu, tôi quyết tâm thử thách chính mình và chỉ làm những bộ phim mà mình yêu thích. Thời gian thắm thoát trôi đi, vợ và con gái đã để tôi được làm việc theo mong muốn của mình mà không hề phàn nàn một lời nào cả.

Mùa xuân năm 2012.

Tôi giật mình nhận ra, là con trai tôi đã ba tuổi.

Tôi đã không gửi thư cho mẹ mình suốt một khoảng thời gian dài.

– Anh nên mặc vest em nhỉ?

– Anh không muốn mặc đầu đúng không? Nhưng vẫn phải ăn mặc cho lịch sự anh à.

– Ừ.

Thường ngày, chẳng mấy khi tôi mặc vest đi làm, lần gần đây nhất cũng là từ lễ tốt nghiệp Tiểu học của con gái lớn. Lâu lắm

rồi tôi mới lại lôi nó ra từ tủ quần áo và cứ phân vân vì nó mãi. Mai là ngày con trai tôi bước vào mẫu giáo. Cháu sẽ học tại trường mẫu giáo mà chị cháu cũng đã từng học trước đây.

“Nếu bố mẹ không còn thì con sẽ chỉ có một mình thôi ă?” – Cả tôi và vợ đều giật mình bất ngờ khi cô con gái 13 tuổi buột miệng hỏi như vậy. Con gái tôi muốn có “em”, là con một chắc sẽ buồn lắm. Không biết nếu thuở bé tôi cũng chỉ có một mình thì mọi chuyện sẽ thế nào? Chắc chắn là tôi sẽ bị nhấn chìm trong hết nỗi buồn này đến nỗi tủi thân khác. Một năm sau câu hỏi trên của con gái, con trai tôi chào đời.

Ngày khai trường, tôi đóng bộ comple chỉnh tề, tay cầm máy quay. Thích thú với công việc của “người làm bố”, tôi quay vòng chiếc máy quay với sự điêu luyện sẵn có. Tôi có cảm giác là những khoảnh khắc đáng nhớ của cả gia đình đều được lưu trữ trong những thước phim này. Những mốc sự kiện của con gái tôi cũng vậy.

Hiệu trưởng trường mẫu giáo gọi to tên con trai tôi.

– Có ă!

Nước mắt tôi dâng lên khi thấy con trai mình dũng dạc trả lời và nhanh chóng đứng dậy. Ông ngấm hơi mờ nhoè đi. Từ bây giờ trở đi, con trai tôi sẽ có thật nhiều trải nghiệm của riêng mình. Nó sẽ thấu hiểu ý nghĩa của tình bạn. Rồi sẽ biết cả ý nghĩa của việc cùng chung tay làm nên thứ gì đó với mọi người...

Tôi hồi tưởng lại quãng thời gian ba năm bên con. Không biết là với vai trò của một người bố, liệu tôi đã dạy cho con trai mình được điều gì quan trọng chưa? Liệu tôi có bỏ sót điều gì không? Những dằn vặt và nghi ngờ này bỗng tràn ngập tâm trí tôi lúc ấy.

Thế còn mẹ tôi thì sao? Bà đã trải qua chuyện này như thế nào?

Người mẹ vừa tới ngày đi làm vừa nuôi tôi nên người liệu đã sống với những suy nghĩ ra sao?

Và thêm một lần nữa, tôi lại gửi đến mẹ những câu hỏi của mình.

Chung sống

Câu hỏi 19:

Mùa Xuân năm con lên lớp Bốn, mẹ đã về đón con. Vì sao mẹ lại chọn lúc ấy ạ?

Trả lời:

Vì khi ấy công ty có quyết định chuyển mẹ đến làm ở chi nhánh tại Kariya, mà như thế nghĩa là khoảng cách giữa mẹ con mình sẽ ngày càng xa hơn. Hơn nữa, sau tất cả, mẹ đã nghĩ các thành viên trong gia đình thì phải được sống cùng với nhau thì mới là tốt nhất.

Câu hỏi 20:

Cảm giác của mẹ lúc đó như thế nào?

Trả lời:

Mẹ vui. Nhưng cũng lo lắng nhiều con ạ.

Mùa Xuân năm 1975.

Quyết định một mình chăm sóc hai con, mẹ tôi thuê một căn hộ tại thành phố Kariya cách xa quê nhà và bắt đầu công việc liên quan đến mỹ phẩm.

Nếu tôi nhớ không nhầm thì ba người chúng tôi đã sống trong căn hộ 1DK^[1]. Chỉ có một nhà vệ sinh đồng thời là chỗ tắm rửa, không có bồn tắm^[2]. Mẹ tôi đặt bàn làm việc ở nhà, biến căn hộ thành chỗ làm việc và để sản phẩm tồn. Hàng ngày, khi chúng tôi tới trường thì mẹ đi làm tiếp thị bán hàng ở công

ty. Căn phòng chúng tôi ở khi đó chính là nơi mà người đàn ông sau này trở thành người bố dượng thứ ba của tôi xuất hiện.

Tháng ngày cực khổ với người bố thứ ba

Câu hỏi 21:

Bây giờ mẹ có còn nhớ lại những tháng ngày chung sống cùng người đó không?

Trả lời:

Thật tình, mẹ cũng không còn nhớ, nếu không có câu hỏi của con.

Người đàn ông ấy là người sống ở tầng hai, cùng khu nhà chúng ta ở khi đó. Em con quán quít ông ấy vô cùng, mẹ cũng yên tâm vì ông ấy là người yêu quý trẻ con.

Mẹ đã rủ ông ấy đi xem Đại hội Thể thao ở trường Tiểu học của con. Lúc đó, con đã nói với mẹ: “Nếu là chú ấy thì chắc là được mẹ a.” Nhưng có lẽ mẹ đã suy nghĩ quá đơn giản, khi mẹ của bạn con kể với mẹ chuyện con đã từng tâm sự với bạn ấy: “Mình có nỗi khổ riêng của mình”, mẹ cảm thấy tim mình đau nhói.

Bây giờ thì mẹ biết là mẹ đã sai rồi.

Khi về sống với nhau, vì muốn hỗ trợ ông ấy trong công việc kinh doanh vận tải mà mẹ đã phải mượn tiền của đồng nghiệp, rồi nhờ cậy cả sự giúp đỡ của bạn bè mẹ. Mang tiếng đã tái hôn nhưng chẳng có gì thay đổi, mẹ vẫn đi làm bình thường và vẫn là trụ cột kinh tế của gia đình.

Quyết định tái hôn trong khi bản thân đã có hai đứa con đã khiến mẹ cảm thấy mặc cảm với người ta, để rồi sau đó chỉ biết cố gắng nín nhịn và chịu đựng mọi vất vả.

Có lẽ vì bản tính mạnh mẽ, không quen sống uỷ mị dựa dẫm mà mẹ đã đóng vai người đàn ông, còn ông ấy lại vào vai người đàn bà trong gia đình mới này.

Câu hỏi 22:

Mẹ còn nhớ có một hôm xã hội đen đã tìm đến nhà mình không? Một đám rất đông những gã đàn ông bặm trợn đã ủa vào nhà và lôi người đó đi.

Trả lời:

Ừ, con ạ, mẹ có nhớ.

Đó là vì việc kinh doanh vận tải của ông ấy thất bại, dính líu đến người cho vay lãi và xã hội đen. Lúc ấy, con đã cầm cái máy hút bụi hướng về đám người đó và hét lên: “Dừng tayyyy!” Khi ông ấy bê bết máu quay trở lại, mẹ nói: “Anh hãy nhớ những gì thằng bé làm hôm nay! Hãy nhớ là nó đã vì anh mà làm những gì!” Ông ấy là một người yếu đuối. Lúc đó mẹ đã hiểu rằng, nếu chỉ sống tử tế và hiền lành thì sẽ không thể tồn tại nổi, việc mạnh mẽ sống luôn là điều vô cùng quan trọng.

Câu hỏi 23:

Tại sao mẹ lại quyết định lấy ông ấy? Mẹ có hạnh phúc với lần tái hôn này không?

Trả lời:

Bởi vì mẹ đã quá mệt mỏi trong suốt những tháng ngày dài sống xa con. Đây chắc hẳn là điểm yếu của mẹ.

Việc kinh doanh vận tải bị thất bại. Để trả nợ, ông ấy đã tìm đến ông ngoại con khi đó đang nằm điều trị trong bệnh viện ở Okazaki, mượn ông con giấy tờ nhà và sổ đỏ, rồi lại đem các giấy tờ này đi thế chấp vay nặng lãi. Khốn khổ lắm con ạ!

Bản thân mẹ cũng ngày ngày quay cuồng với hết công việc này đến công việc khác, cũng vì khoản nợ này.

Dù ông ấy có là người tốt đến đâu đi chăng nữa, thì cũng có những chuyện vượt ngoài giới hạn để người ta có thể cảm thông.

Xã hội đen đã tìm đến tận nhà ông bà ngoại. Và rốt cuộc, người đàn ông ấy cũng chỉ có thể chạy trốn mà thôi. Lúc ấy, bà ngoại con đã gào lên: “Để con gái tôi phải khổ sở đến nước này, thì anh trả con trả cháu lại cho tôi!”

Chuyện đến nước ấy mà mẹ vẫn không thể quay lưng bỏ đi, vì mẹ nghĩ làm như thế thì thật bạc bẽo với một người đang ở lúc yếu thế nhất. Ban ngày, mẹ bán bảo hiểm nhân thọ và mỹ phẩm, tối đến thì đi làm thêm ở quán mì xào, v.v... Mẹ lại bắt đầu chìm vào những chuỗi ngày chỉ biết cặm cụi làm việc để trả nợ.

Trong khi mẹ tôi và người bố thứ ba ra ngoài đi làm, tôi ở nhà nấu bữa tối và cho em ăn. Thực đơn hầu hết là món “mì xào Nisshin”^[3] và cơm trắng. Tinh bột ăn với tinh bột. Bây giờ nghĩ lại, việc bố mẹ vắng nhà vào buổi tối đã khiến cậu bé là tôi khi đó cảm thấy vô cùng sợ hãi. Nhưng dù gặp phải chuyện gì đi nữa, tôi cũng không bao giờ để lộ vẻ yếu đuối trước mặt em trai mình. Mỗi khi nổi buồn và sự cô đơn lên đến đỉnh điểm, tôi thường tưởng tượng rằng có một chiếc máy quay được gắn trên trần nhà đang bao quát toàn bộ cảnh tượng bên dưới. Có lẽ đó là những giây phút tôi trốn chạy thực tại, giống như người bị hội chứng rối loạn giải thể nhân cách vậy.

Một ngày nọ, vài ba gã lạ mặt tìm tới lúc tôi và em trai đang ăn tối.

“Bố mẹ mày vẫn chưa về hả nhóc?”

Nói rồi, họ kéo vào nhà tôi, chẳng nói chẳng rằng cứ ngồi ì ra đấy xem tivi và phì phèo thuốc lá. Tôi dỗ em đi ngủ trước, rồi một mình ngồi đó với mấy gã lạ mặt.

– Này nhóc! Có muốn một chiếc Roller Through GoGo không?

Đến đoạn quảng cáo chiếc xe thiết kế kiểu ván trượt có gắn tay lái cho trẻ em đang thịnh hành khi đó, một gã quay sang hỏi tôi câu này. Vì không biết mấy gã này là xã hội đen, tôi ngây thơ đồng ý đáp:

– Dạ, muốn ạ!

– Thế để lần khác chú mua cho nhé! – Ông chú xã hội đen chỉ nói cốt để tôi vui. Thế mà trái tim non nớt của tôi khi ấy lại nghĩ

thầm: “Ông chú này thật tốt!”

Gã này còn đến nhà tôi thêm vài lần nữa. Bằng đi đến một hôm, họ kéo theo rất đông người đến nhà tôi ngay giữa ban ngày.

– Bố mày có nhà không?

Tôi vừa nghe dứt câu thì đã thấy bố dựng của mình ngay lập tức mở tung cửa sổ phòng ngủ trong góc nhà rồi phi thân ra ngoài, cầm đầu cầm cổ chạy biến. Mẹ ẵm em trên tay, hét lớn về phía tôi: “Không được nhìn ra ngoài đó!” Bên ngoài cửa sổ, một cảnh tượng như trong phim đang diễn ra. Trong tầm mắt của mình, tôi như đang được chứng kiến qua khuôn hình của chiếc máy quay cầm tay cảnh người bố thứ ba của mình bị nhóm xã hội đen đánh đập tơi bời. Bên kia đường, đoàn tàu Meitetsu đỏ chót đang lướt qua trên đường ray.

– Thằng khốn! Trả tiền mau!

– Tôi van các anh! Van xin các anh!

Đó là những câu tôi lồm bồm nghe được từ khe hở giữa các toa tàu. Người bố thứ ba của tôi bê vết máu lê lét quay trở lại. Tôi giương cái cán máy hút bụi chỉ về phía tay xã hội đen đang định tiến gần đến mẹ và em tôi, hét lớn: “Dừng tayyyy!”

Bây giờ nghĩ lại, cảnh tượng này giống như một cảnh phim đòi nợ dở tệ. Nhưng đây chính là cảnh tàn sát tang thương nhất mà cậu bé Tiểu học là tôi khi đó phải chứng kiến.

Tôi của những tháng ngày chuyển trường liên miên

Việc chuyển trường liên miên sẽ có ảnh hưởng vô cùng không tốt đến tâm lý trẻ em. Tôi là người hiểu thấu điều này đến tận xương tủy. Nó có nghĩa là bạn sẽ phải nói lời tạm biệt những người mà bạn vừa mới hớn hởi kết giao bạn bè. Và phải lập đi lập lại điều này nhiều lần thực sự là một tổn thương vô cùng to lớn đối với một đứa trẻ. Tôi chưa bao giờ biết đến những khái niệm như “bạn thò lò mũi xanh” hay “bạn nổi khố”. Cứ hễ vừa thân thiết được với ai là lại đến lúc phải nói lời chia tay. Vì đã phải trải qua kinh nghiệm này quá nhiều lần, nên tôi hoàn toàn không có một tình bạn lâu bền nào suốt từ thuở ấu thơ.

Câu hỏi 24:

Tại sao hồi ấy con lại phải chuyển trường nhiều đến thế hả mẹ?

Trả lời:

Thế này con ạ,

Có lần bố dựng con chuyển chỗ làm và nhà mình phải chuyển đến nơi ở mới. Dù chỉ cách chỗ ở cũ một cái ngã tư thôi, nhưng vì thế mà con cũng phải chuyển đến học ở khu mới. Biết con không muốn xa những người bạn phải vất vả lắm mới quen được, mẹ đã đến phòng giáo viên, cúi đầu xin các thầy cô cho con được học tiếp ở trường này. Nhưng mẹ đã chỉ biết khóc khi nhận được câu trả lời: “Không có sự đặc cách nào khác vì đây là quy định”^[4].

Những ngày tháng ấy, mẹ thật sự rất đau lòng khi nghĩ đến sự bơ vơ của con và em con khi phải liên tục thích nghi với những môi trường lạ lẫm.

Câu hỏi 25:

Những ngày ở Kariya đã có ý nghĩa như thế nào đối với mẹ?

Trả lời:

Mẹ đã quyết tâm bằng một cách nào đó phải trở nên vững mạnh và tự chủ về kinh tế.

Mẹ đã đi phỏng vấn tại một thẩm mỹ viện ở tận Nagoya. Cuộc điện thoại thông báo trúng tuyển được gọi đến nhà hàng nơi bố mẹ đang làm khi đó. Thẩm mỹ viện ấy nằm ở tầng 11 của toà nhà Sumimoto Life đối diện ga Nagoya. Mẹ vào làm ở vị trí nhân viên phụ trách cửa hàng. Mẹ đã chọn để các con đợi ở nhà và ngày ngày đến tận Nagoya làm việc, trong lòng ấp ủ một niềm hi vọng rằng chuyện này rồi sẽ mở ra một cơ hội nào đó cho gia đình ta.

Câu hỏi 26:

Tâm trạng của mẹ như thế nào khi phải đi làm và để hai anh em con đợi ở nhà?

Trả lời:

Con à,

Lúc còn trẻ, mẹ không nghĩ việc ra ngoài đi làm là cực khổ. Mẹ tin rằng đời người ta sẽ có ý nghĩa hơn khi làm việc. Thật may vì các con đã ngoan ngoãn ở nhà chờ đợi trong khi mẹ bận công việc bên ngoài.

Đến tận bây giờ, mẹ vẫn không quên được lần con bị gãy ngón tay khi tham gia thi đấu tại Đại hội Thể thao cho câu lạc bộ bóng bàn hồi cấp Hai. Khi đó, với cương vị là quản lý không thể vắng mặt trong cuộc họp ở Nagoya, mẹ đã không thể về bên con ngay được. Khi trở về, nhìn thấy con đang ngồi với giáo viên, mẹ đau lòng khủng khiếp.

Vừa đi làm vừa quán xuyến việc gia đình thật sự rất vất vả. Rất may là có con đỡ dần việc nhà giúp mẹ. Mẹ hay nói với mọi người ở chỗ làm là: “Nhờ có con trai lớn mà em mới được yên tâm đi làm thế này”. Dù chỉ là một đứa trẻ, nhưng từ bé con đã có ý thức trách nhiệm rất cao.

Mẹ cũng gửi em con theo chương trình giữ trẻ sau giờ học khi ấy. Ở đó họ sẽ xem bài tập về nhà, thay tã, và chăm sóc em con

chu đáo. Mẹ nghĩ như thế thì con cũng sẽ có thêm thời gian để học bài hay chơi với các bạn.

Câu hỏi 27:

Mẹ còn nhớ mùi vị loại bánh pizza hồi ấy mẹ con mình hay ăn khi chúng con đi đón mẹ ở ga không?

Trả lời:

Có chứ con!

Mẹ đã lập tức quên hết mệt mỏi và cảm thấy vô cùng nhẹ nhõm khi thấy hai con đứng chờ mẹ ở ga. Mẹ muốn chiêu đãi hai đứa con đã rỗng bụng đợi mẹ món pizza, món bánh còn khá lạ lẫm thời bấy giờ. Mình đã ăn vị phô mai. Tất nhiên là mẹ nhớ chứ!

Thành phố Kariya thuộc tỉnh Aichi, nằm cách xa Nagoya quãng gần 1 tiếng đi tàu Meitetsu. Mẹ tôi đều đặn mỗi ngày đi về giữa hai nơi và nuôi anh em tôi nên người. Bà dần dần trở thành người phụ nữ của công việc từ lúc nào không hay.

Hàng ngày, khi hoàng hôn buông xuống, hai anh em tôi lên đường tới ga Kariya chờ đón mẹ về. Mỗi tháng một lần, mẹ con chúng tôi ghé ăn pizza – một món ăn còn khá mới lạ thời bấy giờ – tại một quán cà phê trên đường về. Điều này khiến hai anh em tôi vô cùng háo hức, chỉ mong sao cho nhanh đến ngày ấy.

Có một hôm, chúng tôi đứng chờ mãi mà vẫn không thấy mẹ bước ra từ cửa soát vé.

– Mẹ đâu rồi hả anh?

Em trai tôi gặng hỏi rất nhiều lần. Nỗi bất an trong tôi lớn dần lên theo từng câu hỏi của em, rồi bất giác tôi lỡ tay tát em mình một cái. Mặt em tôi sưng lên, đỏ ửng. Tôi dặn đứa em đang khóc: “Không được nói với mẹ nghe chưa. Mẹ hỏi thì nói là em bị ngã nghe chưa.”

Đến tận bây giờ, tôi cũng không hiểu được tại sao khi đó mình lại phải dùng lời nói dối ấy để đánh lừa bản thân như thế. Tôi cũng luôn thắc mắc về lời nói dối khó hiểu ấy mỗi lần em trai tôi kể lại chuyện này khi chúng tôi đã lớn. Đó là lần đầu tiên tôi nói dối. Có lẽ là bởi vì tôi không muốn mẹ mình phải lo lắng về những chuyện không đâu. Mà cũng có thể đơn giản là vì trái tim trẻ con của tôi khi đó chỉ muốn chứng tỏ rằng mình đã không làm sai. Chỉ ít là tới tận bây giờ, tôi vẫn còn có thể cảm nhận được nguyên vẹn nỗi bất an trong mình khi ấy.

Mẹ ly hôn cùng lúc với kì thi vào cấp Ba

Câu hỏi 28:

Ngày con đỗ vào trường cấp Ba gần khu nhà mình ở hồi đó, mẹ cảm thấy thế nào?

Trả lời:

Từ thuở nhỏ, con đã luôn được thầy cô khen là cậu bé chăm ngoan hơn cả những đứa trẻ có mẹ ở nhà chăm sóc. Con luôn nhớ làm bài tập về nhà đầy đủ và rất nỗ lực trong học tập. Mẹ tin con đã cố gắng hết sức mình trong kì thi ấy và mẹ đã rất muốn khen ngợi con. Nhưng mẹ chẳng thể mở lời. Mẹ thực sự xin lỗi con.

Câu hỏi 29:

Mẹ đã có suy nghĩ gì về quyết định học tiếp lên cấp Ba của con?

Trả lời:

Tất nhiên là mẹ đã rất tự hào khi con tự mình chọn trường và tự quyết định con đường mình sẽ đi.

Câu hỏi 30:

Nhưng mẹ ơi,

Ngay sau đó mẹ lại ly hôn. Lí do là gì ạ?

Mẹ có nhớ em trai con đã nói trong nước mắt: “Người ta bảo cứ vài phút trên thế giới lại có một cặp vợ chồng ly hôn, nhưng con không nghĩ nó lại xảy ra trong gia đình mình...” không?

Trả lời:

Con à,

Mẹ xin lỗi. Lúc đó, tình yêu của mẹ với người đàn ông ấy đã nguội lạnh. Nhưng mẹ đã không thể giải thích cho con và em trai con hiểu được. Những năm tháng chung sống cực khổ, để

hai con chờ đợi ở nhà, còn mình quay cuồng với công việc vì miếng cơm manh áo và vì món nợ phải trả ấy đã khiến mẹ quá mệt mỏi rồi.

Chính vào lúc đó, mẹ gặp người bố dượng bây giờ của các con. Lần chia tay với người chồng thứ ba này mẹ đã không còn đau đớn nhiều như lần chia tay với bố đẻ các con.

Trong mẹ khi đó chỉ toàn là niềm hân hoan mong chờ được sánh đôi với người chồng bây giờ của mình. Dù cũng đã có gia đình riêng nhưng ông ấy cũng đã đồng ý ly hôn với điều kiện là sẽ không bao giờ được gặp lại hai đứa con của mình nữa. Ông ấy đã quyết định đến với mẹ, bảo vệ và lo lắng cho hai con suốt phần đời còn lại. Ông ấy kém mẹ 6 tuổi.

Rồi người đàn ông chấp nhận chăm lo cho ba mẹ con mình ấy cũng lại bắt đầu chuỗi ngày đêm làm việc quần quật.

Thế là giấc mơ “được đi học tại ngôi trường cách cổng nhà 30 giây” của tôi đã tan thành mây khói. Tất nhiên, cậu chàng 15 tuổi là tôi lúc đó đã ghét mẹ mình lắm. Tại sao chuyện lại thành ra thế này cơ chứ? Bây giờ, tôi đã tự chủ hơn và cũng đã hiểu hơn những câu chuyện của người lớn. Nhưng thực sự là tôi đã vô cùng uất ức khi những kế hoạch đời mình hết lần này đến lần khác bị thay đổi theo hoàn cảnh của mẹ.

Nhưng tức thì tức thế thôi, chứ tôi biết mình cũng chỉ có một con đường để đi là phải theo mẹ. Hai anh em tôi cùng mẹ chuyển đến sống tại thành phố Toyohashi cách ngôi trường tôi quyết định theo học 2 tiếng đồng hồ.

Đó là vào mùa Xuân năm 1981.

Người bố thứ tư

Câu hỏi 31:

Mẹ cảm thấy thế nào sau khi mình chuyển đến sống ở Toyohashi?

Trả lời:

Hồi ấy mẹ đầy mê muội và liều lĩnh. Chắc là mẹ đã không thể đưa ra quyết định một cách sáng suốt. Trong lòng mẹ chỉ có một ý nghĩ: “Từ giờ trở đi, dù cho có xảy ra chuyện gì đi chăng nữa, mình cũng sẽ cùng người đàn ông này đi đến hết cuộc đời.”

Chắc các con cũng đã gặp nhiều khó khăn trong khoảng thời gian đó, phải không? Mẹ nghĩ dù vẫn còn những điểm chưa tốt, nhưng ông ấy đã luôn trân trọng gia đình và luôn cố gắng để trở thành người bố tốt của hai đứa.

Câu hỏi 32:

Con thi đỗ vào ngôi trường chỉ cách nhà có 30 giây đi bộ, rồi vì việc ly hôn của mẹ mà thành ra ngôi trường con theo học ấy lại cách xa nhà mình những 2 tiếng di chuyển. Mẹ đã nghĩ thế nào về chuyện này?

Trả lời:

Con à,

Mẹ thật sự xin lỗi con. Bởi vì lúc ấy con cũng đã lớn và hiểu chuyện hơn nên có lẽ là con đã ghét mẹ nhiều lắm.

Thỉnh thoảng, khi đứng nhìn theo dáng con bắt chuyến tàu của thành phố mất hơn hai mươi phút đến ga Toyohashi, rồi lại đến tận Kariya để học, mẹ thấy như đứt từng khúc ruột vì thương và thấy có lỗi với con vô cùng.

Câu hỏi 33:

Mẹ ơi,

Người mẹ gặp khi ấy (người bố thứ tư) là người có ý nghĩa như thế nào đối với mẹ?

Trả lời:

Dưới tầng hầm của khu spa mẹ làm quản lý khi đó có nhà hàng mì spaghetti mà ông ấy đang làm cửa hàng trưởng. Buổi trưa, mẹ hay xuống ăn ở đây và hai người thân nhau từ lúc nào không hay. Lúc đầu ông ấy còn tưởng mẹ là bác sĩ nha khoa vì thấy mẹ mặc đồ màu trắng. Khoảng mười nhân viên cấp dưới hay đi cùng mẹ cũng có cảm tình với ông ấy. Ban đầu thì mẹ không để ý gì đến ông ấy đâu. Nhưng nhân viên của mẹ hay được ông ấy ưu đãi nên sau đó mẹ thường tổ chức các buổi liên hoan cho nhân viên tại quán của ông ấy, như một lời cảm ơn và hai người trở nên thân thiết hơn từ đó.

Mẹ không thể ngờ rằng, mình – mẹ của hai đứa con – lại cùng ông ấy bắt đầu một mối quan hệ mà bây giờ người ta gọi là ngoại tình. Có thể cả mẹ và ông ấy đều cần có một ai đó để lấp những lỗ hổng trong tim, và rồi không biết tự lúc nào đã trở thành người quan trọng trong cuộc đời của nhau thật. Mẹ xin lỗi nhé. Cả hai đều rất day dứt vì mẹ và ông ấy đều đã có gia đình, có con cái. Việc này bị vợ chồng hai bên biết được, và mẹ cũng không thể giấu giếm cảm xúc của mình thêm được nữa. Những khoảng thời gian ở bên gia đình riêng của mình, với mẹ khi ấy trở nên vô cùng nhạt nhẽo...

Thậm chí lúc đó mẹ cũng không nghĩ rằng mẹ và ông ấy lại có thể đến được với nhau. Nhưng cuối cùng mẹ đã quyết định ly hôn.

Câu hỏi 34:

Với mẹ lúc bấy giờ thì tình yêu, sự nghiệp và con cái, điều nào là quan trọng nhất?

Trả lời:

Con à,

Các con luôn được xếp ở vị trí đầu tiên trong danh sách.

Mẹ luôn nghĩ là dù có xảy ra bất cứ chuyện gì đi chăng nữa, thì con cái với mẹ luôn là điều bất ly thân, không thể tách rời.

Nhưng mối tình ấy cũng đủ sâu nặng để khiến cho mẹ bị dẫn vật đến tan nát cõi lòng. Thêm nữa là thời điểm đó, mẹ đang giữ vị trí của người quản lý, là người chịu trách nhiệm chính tại Spa nên công việc với mẹ cũng quan trọng không kém. Ngoài những trách nhiệm của riêng mình, mẹ cũng nghĩ đến cả hạnh phúc và những trách nhiệm nặng nề của đối phương nữa.

Câu hỏi 35:

Mẹ đã có suy nghĩ gì khi trở thành chi nhánh trưởng của thẩm mỹ viện?

Trả lời:

Hồi ấy thẩm mỹ viện (triệt lông vĩnh viễn, nâng cơ mặt, làm đẹp toàn thân, v.v...) là ngành dịch vụ còn rất sơ khai. Ban đầu, mẹ làm việc ở trụ sở chính tại thị trấn Sakae, Nagoya. Nhưng sau đó được viện trưởng tin tưởng giao cho làm quản lý tại một chi nhánh mới ở Toyohashi. Mẹ đã rất nỗ lực với cương vị là một chuyên viên thẩm mỹ có doanh thu và thành tích ưu tú. Khi tư vấn và lên liệu trình tại quầy, từ việc lắng nghe tâm tư nguyện vọng và những trăn trở của khách hàng, mẹ đã được thấy nhiều cuộc đời khác nhau. Mẹ rất thích công việc này. Dù mỗi khi nghĩ đến hai con đang đợi ở nhà, lòng mẹ cũng đau xót lắm. Vừa làm tốt vai trò một người mẹ, vừa tròn vai “người phụ nữ của công việc” là lẽ sống của mẹ khi đó. Cấp dưới hay bảo mẹ là “người đàn bà đang bay”. Thế mà trái tim mẹ lại chẳng “bay bổng” tẹo nào.

Hồi ấy mẹ đã nghĩ là nếu có thể được sinh ra một lần nữa, mẹ muốn là đàn ông cơ. Nhưng rồi mẹ lại nghĩ, thật tốt vì mình được sinh ra là đàn bà, bởi vì nhờ thế mà mẹ có thể trở thành mẹ của các con.

Nhưng, có phải làm con của một người như mẹ đã khiến các con khổ sở lắm không?

Điền báo

Mùa Xuân năm 2014.

Con trai tôi đã lên Mẫu giáo lớn.

Đại hội Thể thao, Ngày biểu diễn Văn nghệ, và Ngày hội trình diễn Âm nhạc là những sự kiện ít ỏi mà tôi tham dự được trong suốt ba năm học của con. Thật ra, công việc của tôi chỉ là những chuỗi ngày lặp đi lặp lại đều đều của việc quay, chuẩn bị, rồi lại quay... nên đáng lẽ là tôi có thể dành nhiều thời gian hơn cho con trai nhỏ của mình. Một hôm, tôi đang làm việc thì vợ tôi đột nhiên gọi đến.

- Alo, xin lỗi vì em lại gọi lúc anh đang làm.
- Có chuyện gì thế em?
- Con trai mình vừa ngã ở trường.
- Sao cơ?
- Bây giờ em đi đón con.
- Anh biết rồi.
- Chắc em sẽ đưa con vào viện. Lát em gọi lại nhé.

Vợ tôi nói rồi cúp máy với vẻ đầy lo lắng.

Con trai tôi vừa ngã xỉu. Nó trợn trắng mắt lên và ngã đi giữa lúc đang tập Pianica^[5] cho Ngày hội trình diễn âm nhạc. Vợ tôi nói không biết có phải do loại thuốc cảm cúm con tôi uống sáng nay hay không. Nó ngã đập đầu rất mạnh vào cái cửa kính to ngoài hành lang.

Nhận được điện thoại báo nó đã được chở đến Bệnh viện đại học khoa Thần kinh ở Yokohama, tôi từ chỗ làm tức tốc chạy đến thì thấy hai mẹ con đang ngồi ở sảnh. Con trai tôi nằm trên ghế sofa, trong vòng tay vợ tôi.

- Con ổn không?

– Vâng! – Con trai tôi trả lời.

Tôi bất giác ôm con vào lòng.

– Nó bị ngã đập đầu rất mạnh mà bệnh viện cấp cứu có khoa thần kinh được chỉ định thì rất hiếm, nên phải chờ đến tận đây.

– Vậy à!

Con trai tôi lắng nghe đoạn hội thoại của chúng tôi với vẻ mặt không chút sức lực.

Đây chẳng phải lần đầu nó phải đi cấp cứu.

Một tối khác, tôi và đối tác đi ăn sau buổi casting cho dự án phim tiếp theo. Chúng tôi đặt bàn và nâng ly tại một nhà hàng gần văn phòng của tôi. Được một lúc thì vợ tôi cũng gọi tới, nhưng lần này tôi vừa nhấc máy đã nghe giọng cô ấy căng thẳng: “Anh về nhà ngay đi!”

Ở nhà, con trai tôi đang lên cơn sốt cao, bắt đầu co giật và mất dần ý thức.

– Em gọi xe cấp cứu rồi!

– Anh biết rồi!

Trước mặt đối tác, tôi vờ ra vẻ điềm tĩnh tắt điện thoại.

Trong lòng rối bời hoang hoải, nhưng cuối cùng tôi cũng trở lại hiện thực là tôi đang ở trong cuộc hẹn bàn công việc với đối tác của mình.

– Anh có sao không?

– Không, tôi ổn.

Con trai tôi đang mất đi ý thức. Ổn thế nào được mà ổn. Tôi vẫn ngồi đây giả lả nói cười, đánh chén tí tí vào lúc xảy ra chuyện như thế, thử hỏi tôi làm bố kiểu gì chứ?

Sau khoảng mười phút, không thể chịu đựng thêm được nữa, tôi mở lời: “Thành thật xin lỗi anh, tôi có việc gấp phải đi ngay.”

Rồi tôi phi như bay ra khỏi quán, bắt taxi lao thẳng từ Shibuya đến bệnh viện Musashi Kosugi. Taxi lăn bánh, tôi gọi cho vợ mình.

– Anh đang trên đường đến.

– Vâng. Bác sĩ sắp giải thích bệnh tình rồi.

– Anh đến ngay đây. Anh xin lỗi...

Ngồi trên taxi, tôi ôm nỗi ân hận vô bờ vì quãng thời gian mười phút mình đã chần chừ không mở lời nói ra và rời đi sớm hơn. Giống hết cái lần người bạn thân thời đại học của tôi mất vì bạo bệnh, cú điện thoại thông báo “định mệnh” ấy cũng đến vào lúc tôi đang làm việc. Và tôi cũng đã mất những mười phút sau mới dám mở lời xin phép cấp trên cho tôi rời công ty. Tôi đến nơi ngay sau khoảnh khắc người bạn trút hơi thở cuối cùng. Tôi hận cái khoảng thời gian mười phút ấy. Tôi đúng là một kẻ tham công tiếc việc. Mà được thế thì vẫn còn may, tôi thấy mình thực sự nên được gọi là kẻ “mụ mị vì công việc”^[6] thì đúng hơn.

Khoảng bốn mươi lăm phút sau, tôi tới bệnh viện. Vào đến sảnh thì thấy con trai đang thiếp ngủ trên lưng vợ.

Bác sĩ giải thích rằng đây là “triệu chứng co giật do sốt, những cơn co giật thường xuất hiện khi trẻ dưới 6 tuổi lên cơn sốt cao”. Mỗi khi trẻ nhỏ lên cơn sốt cao thường xuất hiện hiện tượng co giật và mất ý thức như vậy. Ở Nhật có khoảng 7% trẻ em trải qua hiện tượng tương tự. Bác sĩ dặn là nếu con lên cơn sốt cao thì cho nó uống thuốc để ngăn chặn hiện tượng co giật xảy ra.

Con trai cưng của tôi phải trải qua hết chuyện này đến chuyện khác. Sinh con là thế này đây ư? Nuôi con là thế này hay sao? Những kinh nghiệm tôi chưa từng trải qua ở đứa con gái đầu lòng cứ liên tiếp xảy ra hết lần này đến lần khác. Giống như một hình phạt dành cho tôi vì sự vô tâm chỉ biết vui đầu vào công việc, phó mặc hết chuyện nuôi con cho vợ mình. Có vẻ như ông trời đang muốn nhắc tôi phải trân trọng hơn nữa khoảng thời gian được ở bên những người thân yêu.

Trong đầu tôi bất chợt nảy ra một câu hỏi: “Khi thơ bé, tôi đã có bao nhiêu thời gian được ở gần bên mẹ?”

Chiếc xe cảnh sát

Câu hỏi 36:

Năm con học lớp 11, một hôm có một chiếc xe chuyên dụng của cảnh sát đến nhà mình áp giải mẹ đi. Tại sao lúc đó mẹ lại bị cảnh sát bắt?

Trả lời:

À! Không biết đó có phải là xe chuyên dụng không, nhưng chiếc xe cảnh sát ấy đã đỗ ở con đường ven sông trước cửa nhà mình. Viên thanh tra đợi các con đi học hết rồi mới tới nói với mẹ: “Tôi muốn hỏi chị chút chuyện”. Viên trưởng viện thẩm mỹ đã báo cảnh sát về việc xảy ra thất thoát từ máy tính tiền, cho nên, người quản lý tiền là mẹ cùng các nhân viên khác, tất cả mọi người đều bị điều tra.

Câu hỏi 37:

Tại sao lại xảy ra chuyện thất thoát này hả mẹ?

Trả lời:

Chuyện này tất cả là lỗi ở mẹ.

Hồi ấy, là người quản lý tiền trong máy, mẹ đã mượn tạm tiền từ máy để trang trải cuộc sống hàng ngày rồi sau đó trả lại. Đến tận bây giờ mẹ vẫn còn hối hận về chuyện này. Đây chính là nguyên nhân xuất hiện lỗ hổng trong doanh thu. Việc mẹ chuyển đến làm ở thẩm mỹ viện của đối thủ cạnh tranh sau đó đã trở thành lí do khiến viện trưởng báo cảnh sát điều tra mẹ. Nên mẹ đã bị triệu tập lên sở cảnh sát. Việc này cũng đã khiến bà ngoại con lo lắng rất nhiều. Mẹ đã phải nhờ bà bù tiền trả cho họ. Mẹ thật bất hiểu. Dù có nói chỉ mượn tạm đi chẳng nữa, nhưng là mẹ đã sai khi động đến khoản tiền không phải của mình như vậy. Cũng vì hồi đó có quá nhiều khoản chi phải cần dùng đến tiền. Nhưng dù có đổ lỗi cho người khác thì cũng

không giải quyết được gì. Mẹ của ngày đó chỉ còn biết làm như vậy thôi. Mẹ thực sự xin lỗi.

Câu hỏi 38:

Mẹ đã sống cuộc sống như thế nào trong trại giam?

Trả lời:

Xin lỗi con, mẹ không còn nhớ rõ về khoảng thời gian đó nữa.

Mỗi ngày mẹ đều bị tra khảo về số liệu và hoá đơn chứng từ suốt quá trình điều tra. Vì là vấn đề kế toán nên đã mất khá nhiều thời gian. Những ngày đó, trong lòng mẹ chỉ toàn là sự hối hận và nỗi lo lắng về các con ở nhà.

Sau khi mẹ bị bắt đi, bố dưỡng các con đã thực hiện đúng lời hứa sẽ chăm lo cho các con và cùng các con đợi mẹ trở về. Ông ấy còn tìm đến gặp viện trưởng để xin giúp mẹ nữa. Mỗi khi nghĩ đến cảm giác của các con lúc đó, mẹ biết, đến bây giờ mẹ cũng không cách nào bù đắp nổi. Viên cán bộ phụ trách đã nói với mẹ thế này khi tiễn mẹ ra khỏi trại giam: “Chị không thuộc về nơi này. Hãy trở về và sống thật tốt nhé”.

Câu hỏi 39:

Những ngày trong trại giam mẹ đã sống với cảm xúc như thế nào?

Trả lời:

Đó là quá khứ mà bây giờ mẹ không còn muốn nhắc lại.

Ngày nào mẹ cũng nghĩ không biết ở ngoài kia các con sống thế nào?

Mùa Thu năm 1982,

Chưa bao giờ tôi cảm nhận rõ được sự vắng mặt của mẹ như lúc đó. Bây giờ, chỉ có người bố dưỡng không chính thức ở lại cùng anh em chúng tôi. Trong phòng của tôi và em trai tại căn hộ 2DK^[7] có dán những tấm áp phích lớn của Harada Tomoyo

và Yakushimaru Hiroko. Chúng tôi trải nệm ngủ trong khoảng trống hiếm hoi từ bàn đến tường trên nền căn phòng 6jou^[8].

Một sáng khi thức dậy, chúng tôi thấy mẹ mình bị cảnh sát giải đi. Người bố thứ tư giải thích cho chúng tôi lí do. Nhưng nghe xong, em trai tôi gào lên: “Không phải như thế. Mẹ cháu không đời nào làm chuyện như thế!”. Tôi khi đó mới 16 tuổi, chỉ im lặng lắng nghe và trong đầu nghĩ rằng: “Chắc hẳn mẹ có lí do của mẹ”. Sau đó, ông ấy nói với chúng tôi: “Cho tới khi mẹ các con trở về, chú sẽ trở thành bố của các con. Các con đồng ý chứ?”

“Miễn đó là mong muốn của mẹ tôi là được. Cứ làm theo ý mẹ tôi. Tôi thì sao cũng được. Việc quan trọng trước tiên bây giờ là mẹ tôi phải trở về.” – Tôi thàn nhủ.

“Dù có chuyện gì đi chăng nữa, chú cũng sẽ bảo vệ mẹ các con.” – Ông ấy nói thêm.

Vì đã quen thân với ông ấy, em tôi trả lời: “Vâng ạ”.

Hai tuần sau đó, mẹ tôi trở về. Bốn người chúng tôi trở thành một gia đình. Tôi đã luôn xưng tên với họ cũ của mình cho đến khi tốt nghiệp cấp Ba. Từ khi vào đại học, tôi bắt đầu sử dụng họ mới khi giới thiệu tên mình. Việc thay đổi họ khiến tôi có cảm giác con người mình dường như đã được khởi động lại.

Kì thi

Câu hỏi 40:

Mẹ đã nghĩ thế nào về kì thi vào đại học của con?

Trả lời:

Con đã tự quyết định lựa chọn theo học ngành Đạo diễn, Khoa Điện Ảnh, trường cao đẳng Nghệ Thuật Đại học Nihon. Thật lòng, mẹ đã rất băn khoăn không biết với tình hình tài chính eo hẹp của nhà mình, liệu mẹ có thể để con thực hiện nguyện vọng của mình được không.

Từ hồi còn học cấp hai, con đã thường hay nói sau này con muốn trở thành một nhà phê bình phim giống như ông Mizuno Haruro. Mỗi dịp nghỉ hè, con thường cùng em đến rạp xem đi xem lại phim của cô Yamaguchi Momoe không biết bao nhiêu lần từ sáng tới tận tối mịt mới về. Làm mẹ lo lắng đến nỗi còn định đi tìm các con về vì muộn quá.

Tuy không còn nhớ tên, nhưng mẹ nhớ bộ phim có quay cận cảnh một chú chó nhỏ đang chạy lại gần, con quay khi tham gia câu lạc bộ điện ảnh hồi cấp Ba và còn đạt giải. Con đã rất sung sướng mang phần thưởng về sau khi phim được công chiếu cùng với bộ phim “Kiểu tiếp xúc thứ 3” ở Nagoya sau đó.

Hiểu rõ đó là giấc mơ của con, mẹ lại càng lo lắng hơn. Mẹ chỉ mong có thể làm gì đó để giúp con thực hiện được nguyện vọng đem cảm xúc của mình vào thế giới phim ảnh. Nên dù không quen nhưng mẹ đã xin đi làm ở một snackbar^[9]. Ngày nào mẹ cũng cố làm tới tận 3 giờ đêm, và đi ngủ khi trời đã sáng. Ngày nghỉ duy nhất là vào ngày thứ ba của tuần thứ ba hàng tháng.

Tuy vậy, mẹ hoàn toàn không cảm thấy mệt nhọc chút nào. Vì mẹ luôn tin là con trai của mẹ sẽ đạt được ước mơ, vì con là

chàng trai sở hữu một trái tim mạnh mẽ. Và mẹ muốn được là người nâng bước con trên hành trình chinh phục giấc mơ đó.

Tokyo tiến

Câu hỏi 41:

Khi con quyết định sẽ đi Tokyo, mẹ đã cảm thấy thế nào?

Trả lời:

Cũng đã có lúc mẹ cảm thấy buồn, nhưng vì mẹ luôn tin vào một sợi dây vô hình gắn kết trái tim hai mẹ con mình, nên chúng ta sẽ cùng nhau tiến bước về phía trước. Mẹ muốn con được tự do. Mẹ nghĩ, nếu cứ khư khư giữ rịt đứa con đã vì mẹ mà chịu nhiều khổ cực ở lại bên mình thì đó là việc làm có lỗi với con.

Nhìn em con đuổi mãi theo chuyến tàu tốc hành đưa con đi, mẹ đã nghĩ, rồi sẽ có một ngày em trai con sẽ nổi bước theo con lên Tokyo.

Câu hỏi 42:

Khi con lên Tokyo rồi, ở nhà mẹ cảm thấy thế nào?

Trả lời:

Thời gian đầu, ngày nào mẹ cũng đứng ngồi không yên. Mẹ luôn trông ngóng những lá thư của con. Chắc hẳn em con cũng đã rất buồn. Thế nhưng, nó luôn tin rằng dù sẽ gặp phải rất nhiều khó khăn nhưng anh trai mình nhất định sẽ thành công.

Mùa Xuân năm 1984.

Với một chàng trai mới 18 tuổi như tôi, Tokyo là cái gì đó quá xa vời, chỉ rất những điều lạ lẫm. Hẳn là đã có rất nhiều lớp thanh niên đến Tokyo rồi học cách thích nghi, làm quen dần với thế giới lạ lẫm này. Và tôi cũng là một trong số đó.

Tiếng còi báo hiệu khởi hành vang lên khắp sân ga Toyohashi. Tôi bước lên boong tàu, ngoái đầu lại thì chạm phải ánh mắt mẹ.

– Đến nơi nhớ gọi về con nhé!

– Vâng.

– Cần thận kéo ồm nhé!

– Vâng.

– Con cố gắng nhé!

– Vâng.

– Thế nhé. Bye bye con!

Cửa tàu đóng lại, cảnh vật bắt đầu chuyển động, em trai tôi chạy mãi theo đoàn tàu đang lăn bánh và hét vang một điều gì đó.

“Anh ơi! Cố lên! Anh ơi! Cố lên! Cố lên!

Áp mặt vào cửa sổ, tôi thấy dáng em mình đứng ở mép sân ga vẫy mãi cánh tay, nhỏ dần, nhỏ dần, và biến mất. Lúc ấy, tôi đã bật khóc. Vừa suy nghĩ về tương lai từ nay sẽ không có mẹ và em ở bên, vừa lo lắng về con đường mình đã chọn, nỗi bất an và kì vọng đan xen nhau như muốn nhấn chìm tôi.

Bộ phim truyền hình đầu tay tôi một mình sản xuất được gọi là bộ phim 2 kỳ, kéo dài trong nửa năm^[10]. Tôi vẫn còn nhớ mình đã đem y nguyên trải nghiệm của bản thân vào cảnh nhân vật chính rời quê hương hướng về Tokyo. Từ cửa sổ đoàn tàu là cảnh cô người yêu của nhân vật chính vừa chạy vừa vẫy mãi lá cờ giữa mênh mông tuyết trắng và không ngừng hô với theo “Anh ơi, cố lên!”. Còn nhân vật chính thì áp mặt lên cửa sổ, khóc mãi không thôi.

Những khởi đầu mới – Sự ầm ập ập trong những chiếc thùng carton

Việc tôi học lên đại học đã khiến mẹ tôi vô cùng cực khổ. Đầu tiên, không biết tôi nghĩ thế nào mà lại nói với mẹ ý định viễn vông muốn thi vào khoa Điện ảnh của trường đại học California ở phía nam nước Mỹ. Sau khi thấy có khoa Điện ảnh trường Cao đẳng Nghệ thuật Đại học Nihon trong Sách Đỏ^[11] ở hiệu sách thì tôi đã nhanh chóng chuyển hướng sang trường này. Học phí ở các trường Đại học chuyên ngành Nghệ thuật lên đến hơn một triệu Yên mỗi năm. Tôi đã nghĩ, không thể để mẹ trả hết số tiền khổng lồ này suốt bốn năm đại học được. Nhưng tôi thực sự muốn theo học ngành này. Và vì thực lòng muốn theo đuổi đến cùng, tôi đã nghĩ rằng mình sẽ cố gắng xin học bổng Sinh viên phát báo. Nhưng ngay cả như thế, tiền học bổng cũng chỉ đủ chi trả một nửa học phí của tôi. Rốt cuộc, tôi vẫn phải nhờ mẹ lo liệu nửa số tiền học phí còn lại.

Câu hỏi 43:

Mẹ ơi,

Học phí trường con theo học quá đắt đỏ, chắc đã khiến mẹ vất vả nhiều lắm? Bản thân con lên đến Tokyo rồi hết đi giao báo, xin học bổng, rồi cũng quần quật cả ngày với công việc làm thêm.

Trả lời:

Con à,

Đúng là học phí của con khiến mẹ phải lo lắng, nhưng bà và họ hàng cũng giúp đỡ mẹ rất nhiều. Mẹ biết con cũng đã phải nỗ lực rất nhiều. Mẹ cùng bố dựng con mở một quán nhậu, dù lằng lằng với việc kinh doanh nhà hàng nhưng mẹ luôn quyết tâm để nó phát đạt. Bố con có khiếu kinh doanh, lại nấu ăn giỏi, về phần

mẹ, mẹ cũng tiếp thu học hỏi rất nhanh. Mẹ không thích những khách hàng say xỉn rồi quậy phá. Và cũng ghét bị mời rượu nữa. Khó khăn khoảng ba năm. Nhưng bố con đã luôn bảo vệ mẹ, dần dần, đối tượng khách hàng thay đổi, họ dẫn gia đình đến, và cả những cô gái tầm tuổi như con cũng lui tới, bố mẹ đã xây dựng thành công một quán nhậu văn minh, lịch thiệp. Ngẫm lại, có thể thấy là khi đó cả mẹ và con đều đã vô cùng cố gắng trên những chặng đường của riêng mình.

Câu hỏi 44:

Cuộc sống ở Tokyo của con đã rất khó khăn mẹ ạ. Khi ấy, con mới hiểu sự hiện diện của mẹ quan trọng đối với con như thế nào. Là một người mẹ, sao lúc ấy mẹ lại chấp thuận sự lựa chọn của con?

Trả lời:

Bởi vì mẹ tin ở con.

Mẹ muốn để con hoàn thành giấc mơ của mình. Là đàn ông, nên dù vất vả cực khổ đến mấy, mẹ cũng mong con đủ bản lĩnh để đạt được điều con muốn.

Câu hỏi 45:

Hồi ấy, thỉnh thoảng mẹ lại gửi lên cho con những chiếc thùng carton, mẹ còn nhớ không?

Con đã được động viên rất nhiều nhờ đồ ăn và những lá thư mẹ gửi trong đó.

Mẹ đã dạy cho con cách để bước đi một mình.

Trả lời:

Những lá thư của con cũng chính là nguồn sống của mẹ.

Những nhân viên cấp dưới thời mẹ còn đi làm ở thẩm mỹ viện cũng đến ăn ở quán nhà mình. Có người nhìn mẹ làm việc rồi ái ngại nói: “Thương cho chị quá!” Nhưng mẹ lại thấy mình hạnh phúc. Cuộc sống khi đó so với những ngày còn làm ở thẩm mỹ viện thì khác xa 180°, nhưng mẹ không hề cảm thấy mình tội nghiệp.

Cảm ơn con vẫn còn nhớ những bức thư mẹ gửi kèm trong những chiếc thùng carton hồi ấy. Suốt cả ngày mẹ chỉ toàn nghĩ đến con. Không biết con ăn có đủ bữa không? Có bị đau ốm gì không?... Dù việc ở cửa hàng vô cùng vất vả nhưng cứ nghĩ đến con trên đó cũng đang cố gắng, mẹ lại có thêm động lực để tiếp tục.

Câu hỏi 46:

Khi con 20 tuổi, bố để con có gọi tới và nói là ông ấy muốn gặp lại mẹ con mình, nhưng con đã từ chối. Khi biết chuyện này mẹ đã cảm thấy thế nào? Con thì đã nghĩ rằng chuyện này sẽ khiến mẹ đau khổ.

Trả lời:

Bà ngoại đã giấu mẹ, nên sau đó mẹ mới biết chuyện. Bố con nói nếu như mẹ còn đang độc thân thì bố con muốn cùng mẹ làm lại. Thực lòng mẹ đã rất vui khi cảm thấy rằng bố để của các con vẫn còn nhớ đến các con. Nhưng mẹ ước giá mà ông ấy quay đầu sớm hơn.

Tôi đã từ chối lời đề nghị của bố mình lúc đó, vì cảm giác đau tiên của tôi khi ấy là: “Giờ thì ông còn muốn gì nữa?” Bởi đã chứng kiến mẹ phải vất vả như thế nào để nuôi dạy hai anh em chúng tôi, nên tôi nghĩ đâu thể dễ dàng để ông ấy gặp lại chúng tôi được. Tôi sợ nếu có gặp lại, mẹ tôi sẽ chỉ thêm đau khổ.

“Bà hãy từ chối chuyện đó và đừng nói cho mẹ con biết nhé!” – Tôi đã năn nỉ bà như vậy. Không biết lúc đó nếu như tôi chấp thuận gặp lại bố mình, thì tôi sẽ suy nghĩ gì và cảm thấy thế nào? Cho dù bây giờ gặp lại người bố đã phải chia lìa từ thuở lên ba, thì tôi cũng sẽ không mấy may có cảm giác gì hết. Tôi đã luôn nghĩ như thế vào năm tôi hai mươi tuổi. Nhưng có lẽ, nếu hồi đó tôi đồng ý gặp lại bố mình, thì cuộc gặp gỡ ấy hẳn sẽ có ảnh hưởng lớn lên cuộc đời tôi.

Dù thế nào đi nữa, tôi cũng không hề hối hận. Bởi vì tôi đã học được cách sống mạnh mẽ từ một người đàn bà như mẹ tôi.

Sự gắn kết giữa mẹ và tôi

Câu hỏi 47:

Mẹ ơi,

Không biết có phải hồi con vẫn còn là sinh viên đại học, mẹ và con lại một lần nữa phải xa nhau trong một khoảng thời gian dài không? Mẹ đã nhờ con đến tận Odawara ấy, mẹ có nhớ không?

Trả lời:

Năm em trai con học năm nhất đại học, mẹ phát hiện mẹ bị ung thư cổ tử cung, phải tiến hành một cuộc đại phẫu và may mắn qua khỏi cơn nguy kịch.

Em con đã đến bệnh viện chào tạm biệt mẹ một ngày trước khi lên Tokyo dự lễ khai giảng. Khi đó, mẹ đang trong thời gian kiểm tra trước ca phẫu thuật nên chỉ tiễn được em con ra đến kệ để giày dép của bệnh viện thôi. Mẹ không thể diễn tả được bằng lời cảm giác của mình khi đó. Mẹ đã cầu xin ông trời cho mẹ được sống tiếp để được gặp lại các con.

Mẹ vẫn nhớ chuyện mình đã đến Odawara. Khi đó con đang học đại học năm thứ tư.

Con đã viết thư hỏi thăm tình hình bệnh tình của mẹ. Để điều trị ung thư sau phẫu thuật, hai tuần một lần mẹ phải tiêm miễn dịch ở cả hai vai. Những ngày phải tiêm thuốc là mẹ vô cùng khổ sở, vì đứng làm ở cửa hàng nhưng người mẹ lúc nào cũng sốt cao hăm hập trên 38°C. Mẹ bắt đầu xuất hiện triệu chứng mất ngủ do tác dụng phụ của thuốc. Tâm lý không ổn định, mẹ trở nên lo lắng đủ thứ, đến mức nói lảm nhảm rằng cha dượng con đã ngoại tình. Mà đời nào có chuyện ông ấy ngoại tình cơ chứ... Bà ngoại con đã phải lặn lội từ Okazaki đến và ở lại chăm sóc mẹ.

Câu hỏi 48:

Khi ấy mẹ đã không còn tỉnh táo nữa phải không?

Trả lời:

Mẹ nghĩ đúng là như thế. Mẹ nghĩ không một ai có thể hiểu được cảm giác của mẹ khi ấy. Cái cảm giác khủng khiếp của việc phải một mình chống chọi trong cuộc chiến tinh thần dai dẳng kéo dài suốt năm năm sau kết luận của bác sĩ: “Chỉ cần bệnh của chị không tái phát trong ba năm hay năm năm tới là sẽ ổn cả thôi.”

Câu hỏi 49:

Mẹ ơi,

Lí do gì khiến cho mẹ trở nên mất tỉnh táo như thế?

Trả lời:

Mẹ nghĩ lí do là vì trong lòng mẹ đã chất chứa quá nhiều nỗi bất an.

Mẹ đã luôn khóc và gào lên rằng: “Tôi muốn gặp con tôi! Tôi muốn gặp các con tôi!”

Câu hỏi 50:

Mẹ còn nhớ mẹ con mình đã nắm tay nhau khi quay trở về sau khi đi viếng mộ ngày hôm đó không?

Và sau đó mẹ đã trở lại là mẹ của ngày xưa.

Trả lời:

Mẹ nhớ con ạ!

Mẹ nhớ mẹ con mình đã gặp nhau, cùng đi viếng mộ, cùng nắm tay nhau và đi bộ chỉ vài phút ngắn ngủi ra đến chỗ trả lại cái xô đựng nước. Hình như lúc ấy là hoàng hôn. Ra đến xe, con mở cửa cho mẹ, mẹ nghĩ tâm trạng mình đã khởi sắc trở lại khi mẹ ngồi vào ghế. Và chính vào lúc đó, mẹ đã lấy lại được bản thân mình.

Câu hỏi 51:

Mẹ của những năm tháng ấy đã phải chiến đấu với điều gì, trốn chạy điều gì hả mẹ?

Trả lời:

Mẹ nghĩ là mẹ phải vừa phải chiến đấu với bệnh ung thư vừa đồng thời phải chịu đựng áp lực từ việc mong muốn giữ gìn của hàng mình đã dày công xây dựng. Việc điều trị thì vô cùng đau đớn, mệt mỏi.

Tôi không thể ngờ rằng, dù đã nếm trải không ít cay đắng trong suốt đời mình, bệnh tật vẫn không buông tha cho mẹ tôi.

Khi nghĩ đến những tháng ngày tôi quay cuồng với cuộc sống ở Tokyo còn mẹ tôi đang ngày đêm phải chiến đấu với tử thần, tôi lại muốn thời gian có thể quay trở lại để tôi được đến bên và giúp đỡ bà một điều gì đó. Tôi thật không biết phải cảm ơn mẹ mình bao nhiêu cho đủ, vì dù đã mang trong mình căn bệnh như thế nhưng bà vẫn đều đặn đóng đủ khoản tiền học phí đắt đỏ của tôi. Tôi thấy bản thân mình thật ích kỷ và yếu đuối. Cho đến tận bây giờ, tôi mới cảm nhận được sự mạnh mẽ cũng như mong manh ở mẹ mình. Tôi đúng là một đứa con chẳng ra gì.

Thế nhưng, có một điều gì đó đã hiện ra trong tôi chính vào lúc tôi nắm tay mẹ mình sau khi hai mẹ con đi viếng mộ. Giống như cảnh Odagiri Joe và Kiki Kirin nắm tay nhau đi bộ băng qua vạch sang đường tại đường Koshu trong bộ phim “Tháp Tokyo”, tôi và mẹ mình như đang ở trong một thước phim quay chậm, chúng tôi cùng nhau bước đi trong nghĩa trang dưới ánh chiều tà. Dù chẳng ai nói với ai câu nào, nhưng có vẻ như những nỗi đau của chúng tôi, nỗi đau của một trong hai chúng tôi đã được hút ra rồi tan biến đi kể từ cái nắm tay ấy.

Mẹ ơi, con lúc ấy chỉ có thể làm được đến vậy thôi. Khi con bất giác buông tay mẹ, mẹ đã trở lại là mẹ của con như trước. Con đã được chứng kiến sức mạnh kì diệu vô hình không ai có thể hiểu được giữa mẹ và con trai, con đã tin là sức mạnh ấy thực sự tồn tại trên đời.

Không trả nổi học phí

Câu hỏi 52:

Mẹ ơi,

Con học đến năm thứ Tư thì cũng đến lúc mẹ không thể trả nổi học phí cho con được nữa, mẹ nhỉ?

Trả lời:

Mẹ nhớ là con đã trở về Toyohashi và nói: “Hay là con nghỉ học?” Trong lòng mẹ khi đó trào dâng một nỗi uất nghẹn, mẹ con mình đã phải cố gắng vượt qua biết bao khổ cực để đến được ngày hôm nay. “Không thể bỏ dở giữa chừng được!” – Mẹ vẫn tự dặn lòng như thế.

Câu hỏi 53:

Mẹ có nhớ chú K ở ban công tác học sinh sinh viên, người đã cứu mạng con khi đó không mẹ?

Trả lời:

Có chứ con,

Làm sao mà mẹ quên được chú K. Ngoài chú ấy, còn nhờ lòng tốt của rất nhiều người khác, con mới có thể tốt nghiệp ra trường rồi được như bây giờ. Chú K là một người đặc biệt trong vô số những người ấy. Mẹ đã muốn được gặp mặt một lần để nói lời cảm ơn tới chú. Dù chỉ có thể liên lạc qua những bức thư, từ tận đáy lòng mẹ luôn vô cùng biết ơn chú.

Câu hỏi 54:

Mẹ có thể kể cho con nghe chuyện liên lạc giữa hai người mà con đã không được biết khi đó không?

Trả lời:

Mẹ đã gọi đến ban công tác học sinh sinh viên và xin nhà trường cho mẹ thêm chút thời gian để lo tiền học phí. Khi đó,

người bắt máy và lắng nghe câu chuyện của mẹ là chú K. Mẹ đã kể lại hoàn cảnh gia đình mình và nói hết với chú K mong muốn của mẹ là lo được cho con đến khi con tốt nghiệp đại học. Mẹ còn nhớ rất rõ, mẹ đã vừa khóc vừa nói rằng bản thân con cũng đã chịu nhiều khổ cực, vượt qua nhiều vất vả và cố gắng đến tận bây giờ nên nếu phải bỏ dở giữa chừng thì thật tội cho con lắm... Lúc ấy, như một giấc mơ, chú K đã nói với mẹ rằng: “Nếu trong ngày hôm nay không đóng được học phí thì cháu sẽ bị cho thôi học. Vậy hay là để tôi đóng thay chị trước, khi nào có thì chị trả tôi sau.” Không biết có phải vì chú ấy đã thấy được sự nỗ lực của con mà giúp đỡ hay không. Chú ấy quả là vị cứu tinh của hai mẹ con mình.

Câu hỏi 55:

Tại sao mẹ không cho phép con bỏ học giữa chừng?

Trả lời:

Bởi vì mẹ tin vào tài năng của con, mẹ tin ở chàng trai đã dám mang theo giấc mơ đời mình, một thân một mình đến Tokyo, vượt qua bao gian khổ và cố gắng không ngừng nghỉ. Là một người mẹ mà để các con mình chịu nhiều cay đắng đến thế, trong lòng mẹ khi ấy chỉ có một ước mong là dù có thế nào đi nữa, mẹ cũng muốn lo cho con được đến nơi đến chốn.

Bởi vì con đã trải qua nhiều đau khổ, buồn tủi, cùng cực, cay đắng, đồng thời con cũng đã học được cách yêu thương mọi người, sự nhẫn nại, lòng tốt và một tấm lòng quả cảm, nên mẹ tin chắc chắn những tác phẩm con tạo ra sẽ làm lay động lòng người. Vì thế, mẹ không muốn con bỏ cuộc giữa chừng.

Năm 1986.

Khi tôi học năm thứ ba, tôi có cơ hội được nhận làm trợ lý cho Shinji Somai – vị đạo diễn tôi ngưỡng mộ. Bây giờ thì tôi là đạo diễn, nhưng khi đó thì tôi chỉ là một trong số những trợ lý đạo diễn hay tụ họp tại quán nhậu ở Shinjuku. Kể từ sau khi

xem bộ phim “Cặp đôi bay bổng”, việc nhận được cơ hội này, được theo sát một tác phẩm từ đầu đến cuối như thế này, đối với tôi quả là một giấc mơ. Nhưng các đàn anh đi trước lại cảnh báo tôi rằng: “Nếu nhận tác phẩm này thì em sẽ không tốt nghiệp được đâu.” Khi đó, trong đầu tôi tập túc hiện lên gương mặt của mẹ, và tôi đi đến quyết định rằng mình phải học hành cho đến nơi đến chốn.

Tốt nghiệp

Câu hỏi 56:

Mẹ đã có cảm giác thế nào khi con tốt nghiệp?

Trong lòng con khi ấy tràn ngập niềm biết ơn với mẹ, đồng thời cũng tự nhủ rằng từ nay không được phép dựa dẫm vào mẹ nữa mà phải tự mình cố gắng.

Trả lời:

Mẹ đã nghĩ “Chúc mừng con trai mẹ! Sau bao nỗ lực, cố gắng, cuối cùng thì con trai mẹ đã có thể tốt nghiệp được rồi!” Đồng thời, mẹ cũng mong con sẽ sớm đạt được ước mơ của mình và không quên rằng mình đã nhận được sự ủng hộ từ rất nhiều người để có được ngày hôm nay.

Câu hỏi 57:

Việc từ giờ con trai mình sẽ thực sự rời vòng tay mình, bước vào xã hội đã có ý nghĩa như thế nào với mẹ?

Trả lời:

Con trai à,

Mẹ biết con đường con chọn đi không giống như phần lớn những người khác. Nên dù đã rất buồn khi nghĩ rằng có thể từ đây về sau, thời gian mẹ con mình được gặp nhau sẽ còn ít hơn nữa. Nhưng mẹ cũng nghĩ là mình có thể dõi theo và được nhìn thấy những nỗ lực của con trong công việc từ những bộ phim con làm. Mẹ sẽ tiếp tục cố gắng với công việc ở cửa hàng và mong được nhìn thấy ngày càng nhiều khách của cửa hàng trở thành fan của con. Mẹ nghĩ, chỉ bằng suy nghĩ như vậy để mà vui sống con ạ.

Gia đình một lần nữa ly tán

Mẹ tôi hay nói với chúng tôi về lời của một ông thầy bói nào đó đã phán: “Một trong hai anh em các con sẽ phải tha hương”. Người rời mẹ đi xa trước là tôi đã từng nghĩ rằng: “Người đó chắc chắn là mình rồi. Em trai mình sẽ ở lại quê với mẹ.” Thế nhưng, sự việc lại không như tôi đã nghĩ.

Không biết từ lúc nào, nỗi sợ về việc gia đình phải chia ly mỗi người một nơi đã bắt rễ rất sâu trong tôi. Vì lo lắng cho mẹ, người anh ích kỷ này đã luôn mong rằng nếu em trai mình chịu ở lại quê nhà thì thật là tốt.

Nhưng mọi chuyện đã đi ngược lại với những gì tôi mong mỏi.

Câu hỏi 58:

Khi em trai nổi bước con lên Tokyo, mẹ đã cảm thấy như thế nào?

Trả lời:

Mẹ đã biết trước là em trai con rồi cũng sẽ theo con lên Tokyo. Mẹ nghĩ là nó cũng sẽ lựa chọn sống một cuộc đời khác mẹ. Mẹ đã nghĩ dù em con có ở lại bên mẹ thì nó cũng không có được hạnh phúc. Hơn nữa, chẳng gì bằng được sống một cuộc đời tự do. Nên là dù rất buồn, nhưng mẹ vẫn để em con đi, với ước nguyện rằng con trai mình sẽ được sống theo cách mà nó thích, sống cuộc đời mà nó hằng mong muốn.

Câu hỏi 59:

Ngày xưa mẹ hay nói một trong hai đứa con sẽ đi xa. Hồi ấy, mẹ nghĩ sẽ là đứa nào?

Trả lời:

Mẹ nghĩ đó sẽ là em con.

Câu hỏi 60:

Con có cảm giác là gia đình mình đã trải qua quá nhiều lần phải chia xa. Mẹ có nghĩ thế không?

Trả lời:

Đúng là thế con ạ. Nếu cả nhà mình được sống cùng nhau mãi thì thật tốt biết bao. Sự thực là mẹ đã luôn khao khát được sống cuộc sống của một người bình thường. Mẹ nghĩ, cuộc đời mẹ đã liên lụy các con rất nhiều và bản thân mẹ cũng chẳng sung sướng gì. Nhưng có lẽ, việc phải sống một cuộc đời mạnh mẽ theo cách của một người đàn ông, trong cái lốt mềm yếu của một người đàn bà là con đường mà nhất định mẹ phải đi qua. Mẹ nghĩ mình hiếm khi ỉu rũ đến mức đánh mất bản thân mà đã luôn sống và hướng về phía trước. Mẹ không muốn con phải thấy hình ảnh yếu đuối của mẹ. Nhưng bệnh tật và tuổi tác đã khiến mẹ không thể đứng thẳng lưng, ngẩng cao đầu như trước nữa rồi.

Cũng có khi chính suy nghĩ luôn muốn tỏ ra là một người mạnh mẽ, cứng cỏi của mẹ, đã khiến cho cuộc đời bà nổi nhiều giông tố hơn. Tuy vậy, nếu như cách nghĩ này đã là động lực giúp bà nuôi nấng anh em tôi nên người, thì tôi chỉ có thể biết ơn bà sâu sắc. Nếu đổi lại chúng tôi được sinh ra và lớn lên với một người mẹ có cuộc đời bình thường êm ả, thì có lẽ chưa chắc tôi đã có được ngày hôm nay.

Tôi tìm việc làm, em trai tôi đi Mỹ

Mùa xuân năm 1988.

Tốt nghiệp xong, không hiểu sao tôi lại chọn xin vào làm ở một công ty sản xuất phim truyền hình, trong khi trước đó đã làm nhân viên không chính thức ở một công ty rất lớn chuyên sản xuất phim quảng cáo. Lí do tôi thích làm phim quảng cáo là vì hồi đó phim quảng cáo thường được quay bằng film 35mm, mà tôi thì lại có một ham muốn dở người là được sản xuất trên phim cuộn. Nhưng nghĩ kĩ lại thì hồi đó tôi đã không làm phim theo kiểu kể một câu chuyện với mong muốn bán được phim, mà hầu hết chỉ vì đam mê phim và muốn trở thành trợ lý giám đốc cho nhóm đạo diễn của công ty Directors. Ngay trong lúc đang lo lắng về sự lụi tàn của phim ảnh Nhật thời bấy giờ, tôi chợt thấy xung quanh mình dấy lên đà thịnh vượng của phim truyền hình. Và tôi đã nhen nhóm ý định hoà vào dòng chảy thời đại ấy vì bản thân tôi là một người thích những bộ phim ngắn. Nói vậy nghe cho oai, chứ thật ra là vì miếng cơm manh áo nên tôi quyết định đầu quân vào công ty sản xuất phim truyền hình.

Câu hỏi 61:

Mẹ có cảm giác thế nào khi con bắt đầu đi làm?

Trả lời:

Mẹ vui vì con đã chính thức bước vào cuộc đời. Tuy sẽ có nhiều sóng gió, nhưng mẹ luôn tin con sẽ tiến xa trên con đường mình yêu thích. Trong tim mẹ khi đó là nỗi mừng vui khôn xiết con à!

Câu hỏi 62:

Mẹ đã nghĩ thế nào về công việc của con?

Trả lời:

Mẹ đã nghĩ đây là công việc mang đến cho người ta những giấc mơ.

Hồi còn bé, mẹ cũng được ông ngoại con dẫn đi xem phim ở rạp gần nhà, mẹ đã được xem rất nhiều. Mẹ đã khóc suốt khi xem các phim cổ trang, hay phim “Cô giáo Hana Ogi” có cô Hidari Sachiko đóng. Mẹ còn nhớ có lần mẹ khóc ròng những ba ngày cơ đấy!

Con có năng lực cảm thụ từ bé nên cũng rất hay khóc khi xem phim. Trong con vừa có sự dịu dàng vừa có sự mạnh mẽ, nên mẹ có thể cảm nhận được những điều ấy thông qua các tác phẩm con làm.

Câu hỏi 63:

Mẹ đã cảm thấy thế nào khi em con lên đường đi Mỹ không bao lâu sau khi tốt nghiệp đại học.

Con đã thực sự cảm thấy là gia đình mình luôn phải xa nhau, không lúc này thì lúc khác. Nhưng bên cạnh đó, con cũng thấy được rằng cuộc đời mỗi chúng ta sẽ khởi sắc từ những lần chia xa đó. Cuộc đời con, em trai con, và cả mẹ nữa.

Trả lời:

Mẹ nghĩ em con đã quyết tâm đi Mỹ sau khi trúng được tấm Thẻ Xanh^[12]. Dù hồi đó em con cũng đã xin việc rồi đi làm, nhưng rốt cuộc nó vẫn không từ bỏ được giấc mơ Mỹ, nó đã lên đường sang Mỹ với vốn vụn khoảng một trăm nghìn Yên. Đi làm rồi kết hôn bên ấy. Mẹ nghĩ em con cũng đã gặp nhiều khó khăn với cuộc sống, nhưng mẹ thấy mừng vì nó đã lựa chọn ra đi. Em con đã đến Toyohashi gặp mẹ một lần trước khi lên đường. Lúc em con đi, mẹ tiễn em ra đến ga Mishima, hai mẹ con tạm biệt trong nước mắt.

Ba năm sau, bố con cho mẹ đến Los Angeles bằng chiếc vé bố con trúng được trong lần rút thăm ở khu mua sắm. Đó là lần đầu tiên mẹ được du lịch nước ngoài.

Tuy mỗi người một nơi nhưng trong tim mẹ luôn có các con. Đó chính là gia đình con ạ. Và gia đình cũng chính là nơi mà mỗi

thành viên được tự do bước đi trên hành trình riêng của mỗi người.

Lễ cưới

Câu hỏi 64:

Mẹ đã cảm thấy thế nào khi nghe con nói sẽ kết hôn?

Trả lời:

Thật lòng là khi đó mẹ đã nghĩ: “Đã muốn lấy vợ rồi cơ à?” Sau đó, mẹ cảm thấy có một nỗi buồn vây lấy tim mình. Nhưng mặt khác, mẹ cũng mừng vì con đã tìm được một người bạn đời phù hợp. Mẹ đã nguyện cho con và vợ con luôn sống bên nhau hạnh phúc.

Câu hỏi 65:

Mẹ có nhớ những gì mẹ nói ở đám cưới con không? Em con lên sân khấu hát tặng. Con vừa trao quà vào tay bà vừa khóc nức nở. Mà tại sao lúc ấy mẹ lại đi chào hỏi họ hàng họ con ấy nhỉ?

Trả lời:

Mẹ nhớ chứ. Khi ấy, giám đốc của con đã phát biểu một bài dài. Em trai con hát xong thì vừa khóc vừa nói: “Chúc mừng anh!” Bà ngoại con vô cùng sung sướng và luôn miệng: “Thôi, giờ tôi nhắm mắt lúc nào cũng được.” Bà con khi ấy đã 96 tuổi, lúc nào cũng nghĩ đến các cháu và con gái.

Con đã không nhờ bố con mà nhờ mẹ đi cảm ơn họ hàng. Mẹ hiểu ngay được cảm giác này của con.

Mẹ tôi lên chúc bà

Câu hỏi 66:

Mẹ có cảm xúc gì vào ngày con gái con chào đời?

Trả lời:

Mẹ đã rất hạnh phúc và nghĩ thế là mình cũng đã lên chúc bà rồi đấy.

Câu hỏi 67:

Việc lên chúc bà có ý nghĩa như thế nào đối với mẹ?

Trả lời:

Mẹ nghĩ với mẹ thì đó chính là cột mốc đánh dấu con trai mẹ đã trở thành một người bố, con ạ.

Câu hỏi 68:

Việc con đã làm bố có ý nghĩa thế nào với mẹ?

Trả lời:

Gia đình con có thêm thành viên, con có thêm trách nhiệm phải gánh vác. Bên con giờ đây có hai người cần con bảo vệ là vợ và con gái. Mẹ đã rất hồi hộp mong chờ được dõi theo bước đường đời tiếp theo của con. Mẹ mong con sẽ cảm nhận được ý nghĩa của việc có một gia đình – điều mà con đã không có được khi ở với mẹ.

Chính bản thân tôi cũng đã từng tự hỏi: “Ý nghĩa của gia đình là gì?” Và đến tận bây giờ, tôi cũng mong rằng các con tôi sẽ không phải trải qua những gì tôi đã từng nếm trải trong quá khứ. Thế nhưng, thực tế những gì tôi làm lại là chuỗi ngày thâu

đêm suốt sáng vùi đầu vào công việc. Tôi cũng đã trở thành một người bố như trong bộ phim “Và như thế tôi làm bố” của Fukuyama Masaharu. Bây giờ, khi đã là một người bố rồi mới muốn có thêm kí ức về bố đẻ thì cũng chẳng để làm gì nữa. Nên tôi đã sống với suy nghĩ rằng: “Mình vẫn còn có mẹ”. Một lần nữa, tôi nhận ra sự hiện diện của mẹ trong cuộc đời này là điều có ý nghĩa vô cùng lớn lao đối với tôi.

Vợ tôi, mẹ của các con tôi vắng nhà

Mùa Xuân năm 2015,

Con trai tôi đã vào cấp Một, khởi đầu cho hành trình của dòng chảy xã hội, đặt chân vào một môi trường hoàn toàn khác với khi học mẫu giáo. Việc học ở trên lớp, có thêm bạn bè, rồi cả việc học thêm. Bao quanh con là đầy những điều lạ lẫm, ngỡ ngàng. Cũng may là cháu đã nhanh chóng thích nghi với nếp sinh hoạt mới này.

Mùa hè năm ấy, tôi sẽ sản xuất một đoạn phim âm nhạc phiên bản phụ cho bộ phim của mình trong thời gian đợi bộ phim được công chiếu chính thức. Chúng tôi túc tắc chuẩn bị rồi cũng gần đến ngày bấm máy.

Vợ tôi bắt đầu xuất hiện những cơn đau đầu khi đang chăm con trai sốt dở.

– Em bị đau. Nhưng nó khác với những cơn đau đầu bình thường lắm.

– Đau như thế nào?

– Ở một góc phía sau. Em cảm thấy khó chịu lắm.

– Hay là em bị lây cúm từ con?

– Không, em có cảm giác không phải như thế.

Vợ tôi nói với vẻ đầy lo lắng.

Mỗi lần con trai tôi lên cơn sốt, cô ấy cũng rất căng thẳng. Chỉ cần con tôi sốt nhẹ, húng hắng ho là cô ấy sẽ lại nhớ đến cảnh con tôi đã lên cơn co giật ngày trước.

Tôi thay vợ chăm con để cô ấy đi nằm. Tối hôm ấy, khi tôi thay khăn trên trán con, ngắm nhìn con đang thiếp ngủ và thầm mong con sẽ sớm hạ sốt thì vợ tôi tỉnh lại.

– Không được rồi, em phải đến viện xem thế nào, có gì đó lạ lắm.

– Bây giờ cũng đã muộn rồi, hay mai em hãy đi?

– Nhưng em khó chịu lắm.

Thế là vợ tôi đi viện ngay trong đêm dù con trai vẫn còn đang sốt.

– Anh trông con hộ em nhé.

Nói rồi, vợ tôi cùng con gái đi khám ở một bệnh viện đại học gần nhà.

Con trai tôi hạ sốt dần. Khoảng 3 tiếng sau, vợ và con gái tôi về.

– Bác sĩ bảo có thể đã xuất hiện dấu hiệu bất thường ở mạch máu não của em.

– Sao cơ?

– Có cơn đau rất lạ xuất hiện lúc em dọn nhà tắm hôm nay.

– Như thế nào?

– Tự nhiên đầu em đau nhói dữ dội...

– Thế là em bị gì?

– Em vừa được cho thuốc giảm đau rồi, ngày mai sẽ đến kiểm tra kĩ hơn.

Con trai tôi tỉnh dậy, giọng ngái ngủ ôm lấy vợ tôi: “Mẹ ơi...”

Ngày hôm sau, con trai tôi đến trường, vợ tôi đi khám còn tôi thì đi họp chuẩn bị cho việc quay phim.

Một tuần sau, tôi cùng vợ mình đến bệnh viện nhận kết quả. Chúng tôi được xem phim chụp CT não rồi nghe bác sĩ giải thích bệnh tình.

“Có khả năng chị đã bị phình mạch máu não.”

Căn bệnh lạ lùng này được bác sĩ giải thích là bệnh mà động mạch trong não bị phình lên do những tổn thương ở lớp nội mạc của thành mạch máu. Và chỉ một động tác xoay cổ khi đang chơi thể thao cũng có thể dẫn đến hiện tượng này. Khi xuất hiện các u phình to này thì cho dù còn trẻ, người ta cũng sẽ có nguy cơ bị đột quỵ hay xuất huyết dưới màng não.

“Có nhiều phương pháp để chữa trị. Nhưng trước đó, chị cần được chèn ống thông Catheter để kiểm tra tình trạng mạch máu. Chị hãy đi đặt lịch.”

Vậy là “cảm giác gì đó rất khó chịu” mà vợ tôi nói là đúng. Chúng tôi được giải thích rằng không còn cách nào khác ngoài việc mổ hộp sọ để chữa trị. Tôi không thể ngờ được chuyện khủng khiếp này lại ập đến gia đình tôi, đổ lên đầu vợ tôi – mẹ của các con tôi.

Lịch hẹn chèn ống thông Catheter là một tuần sau. Cùng lúc diễn ra việc thu hình đoạn phim âm nhạc. Trong một tuần ấy tôi đã không thể để vợ mình làm gì quá sức. Vì với bản tính vốn có, cô ấy sẽ chẳng bao giờ tỏ ra mình mệt mỏi.

- Mẹ đang bị đau đầu nên cần nghỉ ngơi.
- Nghỉ ngơi là gì ạ? – Con trai nghiêng đầu nhìn tôi.
- Ừ. Là phải nằm yên con ạ. Nên chúng mình sẽ cùng giúp mẹ nhé.

- Vâng! – Con trai tôi gật đầu nhìn mẹ nó đang nằm bên.

Kết quả sau khi chèn ống thông Catheter sẽ quyết định vợ tôi có phải nhập viện phẫu thuật không. Tôi lo lắng không biết liệu con trai mình có chịu nổi quãng thời gian dài “vắng mẹ” này không? Cả tuần ấy tôi đã cố gắng về sớm để phụ giúp vợ việc nhà.

Một ngày trước khi tiến hành chèn ống Catheter, trong phòng ngủ:

- Em xin lỗi! – Vợ tôi nói.
- Sao em lại xin lỗi?
- Xin lỗi anh...

Là một người mẹ, người vợ, cô ấy đang khóc và tự trách mình vì đã làm liên lụy người thân.

- Không sao đâu, em sẽ chóng khỏi thôi.
- Vâng...

Tôi nằm xuống bên trái, quay lưng lại phía cô ấy, nước mắt tôi cứ thế trào ra trong vô thức. Là một người vợ, một người mẹ,

bây giờ chắc hẳn cô ấy là người đang bị dày vò trong nỗi lo lắng nhiều nhất. Giây phút đó, tôi đã cảm thấy vợ mình thành ra thế này đều là lỗi của tôi.

“Xin lỗi, buổi quay ngày mai tôi không thể đến được.”

Tôi trách mình mãi vì đến tận phút cuối cùng, vẫn chẳng thể mở lời nhờ nhân viên của mình sắp xếp trường quay thay mình vào ngày mai.

Ngày hôm sau, vợ tôi nhập viện. Chèn ống thông Catheter khá vất vả. Vợ tôi được gây mê toàn thân, ống Catheter được chèn vào từ đùi rồi dần dần lên đến mạch máu ở não. Vợ tôi ngủ lại bệnh viện một đêm sau cuộc phẫu thuật nhiều giờ đồng hồ. Chỉ qua một đêm đó, tôi đã ý thức được sự vắng mặt của mẹ đối với con trai tôi lớn đến nhường nào. Không nói đến chuyện ở bệnh viện, hai bố con tôi đã phải cùng nhau nấu và ăn bữa tối. Tôi cảm kích vì con trai mình đã ngoan ngoãn không quấy khóc. Hồi còn bé, tôi vô cùng nghịch ngợm, không chịu ngồi yên mỗi khi mẹ vắng nhà. Dù có buồn, nhưng tôi chẳng phải lo lắng gì mấy cho con. Tối hôm ấy, tôi cho con mình đi tắm, hai bố con hứa với nhau: “Ngày mai mình cùng cười thật tươi đi đón mẹ về nhé”, rồi tôi dỗ con đi ngủ sớm.

“Buổi thu hình hôm nay đã kết thúc thuận lợi anh ạ.”

Giữa đêm, tôi nhận được tin nhắn LINE từ nhân viên của mình. Tôi thật sự không biết phải cảm ơn họ như thế nào cho đủ.

“Cảm ơn mọi người nhiều lắm. Hôm nay mọi người đã vất vả rồi.” – Tôi nhắn tin trả lời.

Đây là lần duy nhất tôi không đến trường quay và nhờ cậy cả vào họ. Tôi đã luôn phó mặc chuyện gia đình vào tay vợ, nhưng riêng trong công việc thì tôi lại nhất quyết phải tự mình quan sát thì mới thấy yên tâm. Có lẽ cũng vì thế, nên bản thân tôi đã tự lựa chọn làm một người bố thường xuyên vắng nhà.

Ngày hôm sau khi con trai học xong, hai bố con tôi cùng đến bệnh viện đón vợ tôi về. Khi chúng tôi đến tầng có phòng cô ấy

nằm, thì đã thấy cô ấy ngồi đợi ở ghế như chưa hề có chuyện gì xảy ra.

– Xin lỗi em, anh đến muộn.

– Không sao đâu anh. Thanh toán xong là mình có thể về.

Con trai tôi cười tươi và ôm mẹ âu yếm.

– Sao thế anh?

Thấy tôi khóc, vợ tôi hỏi.

– Không chịu đâu! Sao bố lại khóc?

– Ừ, bố quên mất.

Vậy là chính tôi lại là người không giữ được lời hứa sẽ tươi cười đón mẹ của hai bố con. Có lẽ giây phút đó, tôi đã hiểu được sự vắng mặt của vợ có ý nghĩa to lớn như thế nào đối với mình, cảm giác lo lắng và căng thẳng này thường ngày tôi chưa từng được nếm trải qua.

– Anh xin lỗi... Xin lỗi em!

Thấy tôi khóc, vợ tôi cũng khóc theo. Con trai nhỏ nhìn hai chúng tôi thì lại cười toe.

Từ giờ mới thực sự là vất vả. Vì sau khi có kết quả của phẫu thuật Catheter là sẽ bước vào quá trình điều trị. Đây không phải là lúc để khóc. Cuối cùng, ngày nhận kết quả phẫu thuật cũng tới, hai vợ chồng tôi được dẫn tới căn phòng giống kiểu phòng tư vấn đặc biệt. Qua ống Catheter, chúng tôi được xem phần mạch não bị phình. Tôi hồi hộp nín thở.

Kết quả này sẽ quyết định những chuyện tiếp theo mà chúng tôi phải chuẩn bị tinh thần để đón nhận. Chuyện gia đình. Chuyện công việc. Và cả chuyện sẵn sàng cho sự vắng mặt dài hạn của vợ. Bác sĩ bắt đầu lên tiếng:

– Mình cần theo dõi thêm.

– Sao lại thế ạ? – Hai vợ chồng tôi đồng thanh hỏi lại.

– Không nhất thiết phải phẫu thuật ngay.

– Thật thế ạ? – Một lần nữa, vợ chồng tôi lại cùng hỏi rất nhịp nhàng.

Kết quả là vợ tôi được theo dõi thêm để điều trị những tổn thương đã tìm thấy ở động mạch não.

Tôi thông báo việc này cho các con mình khi chúng đi học về. Bất ngờ là cô con gái luôn giữ vẻ điềm nhiên trước mọi chuyện của tôi bỗng bật khóc. Tôi có cảm giác là gia đình chúng tôi vừa thành công vượt qua siêu khủng hoảng “MẸ VẮNG NHÀ”. Nhưng tôi cũng nghĩ rằng chừng nào còn là một gia đình, chắc chắn sẽ còn vô vàn khó khăn khác tìm tới với chúng tôi.

Biến cố của em trai

Câu hỏi 69:

Có một lần em con từ Mỹ trở về, mẹ có nhớ không?

Trả lời:

Mẹ nhớ. Em trai con phải về nước sau khi bị tổn thương tâm lý quá nặng nề.

Câu hỏi 70:

Sao em con lại ra nông nổi ấy hả mẹ? Khi nghe bạn thân của em gọi về báo: “Em trai anh đã bị rối loạn lưỡng cực”, con đã hét toáng lên: “Không thể nào có chuyện đó!”

Trả lời:

Con à, có vẻ như em con đã mắc chứng sợ con người từ khi còn ở bên Mỹ. Nó đã gặp phải nhiều chuyện khủng hoảng, từ ly hôn cho đến thất nghiệp.

Câu hỏi 71:

Mẹ có nhớ lần ấy con vừa gọi điện cho mẹ vừa khóc không?

Con đã rất buồn vì em con không còn nhận ra mẹ con mình nữa. Do hoàn cảnh mà mỗi người phải một nơi nhưng trong lòng con vẫn luôn hướng về gia đình. Nên lúc đó, con đã rất cay đắng không hiểu vì sao em con lại trở nên như thế. Và đó là lần đầu tiên kể từ khi lớn lên con khóc trước mặt mẹ.

Trả lời:

Mẹ biết là con đã đau lòng thế nào vì chuyện của em con. Còn mẹ thì an lòng vì em con đã trở về bình an, nhưng mặt khác, mẹ cũng lo lắng cho tương lai của em ấy lắm.

Người em trở về nước sau khi công ty bị phá sản đã không còn là người em trước đây tôi từng biết. Tôi có cảm giác rằng em tôi luôn ở trong trạng thái hưng cảm kéo dài và nó lúc nào cũng bị kích thích, phấn chấn quá mức. Tôi đã không dám hỏi trực tiếp mẹ mình tại sao em lại ra nông nổi như vậy. Có thể là em tôi đã luôn so sánh bản thân mình với anh trai nó là tôi. Anh trai mình làm phim thì mình sẽ làm nhạc. Làm nhạc không được thì mình cũng làm phim. Có lẽ những suy nghĩ này đã quanh đi quẩn lại trong đầu nó, cùng với việc kết hôn rồi ly hôn và khó khăn khi mất việc làm đã khiến nó bị sang chấn tâm lý. Việc “ly hôn”, điều từng mang lại cho nó rất nhiều tổn thương vào tuổi ấu thơ, giờ đây đã xảy ra với chính nó...

Tôi nghĩ chắc hẳn mẹ tôi đã vừa ngẫm lại cuộc đời mình vừa không ngừng lo lắng về cuộc đời em trai tôi, về cuộc đời của những đứa con trai bà.

Tôi tự hỏi không biết những người làm bố làm mẹ sẽ phải mang vác gánh nặng của việc làm bố mẹ đến tận bao giờ?

Ý định ly hôn của tôi

Câu hỏi 72:

Mẹ còn nhớ lần duy nhất con bàn với mẹ chuyện ly hôn và mẹ đã ngăn cản con không?

Trả lời:

Mẹ nhớ. Mẹ thực lòng phản đối chuyện đó.

Mẹ từng ly hôn nhiều lần dù đã có con cái. Cứ nghĩ đến việc chính vì hành động này của mẹ mà con đã phải chịu nhiều thiệt thòi, mẹ không bao giờ, không thể nào đồng ý để con ly hôn được.

Câu hỏi 73:

Mẹ đã cản con không nên ly hôn. Tại sao mẹ lại ngăn cản cái điều mà mẹ đã lặp đi lặp lại rất nhiều lần trong đời mình như vậy?

Trả lời:

Chỉ vì mẹ không muốn con lặp lại sai lầm mà mẹ đã mắc phải. Có lẽ do mẹ đã luôn tự dằn vặt mình: “Các con đã phải chịu đựng quá nhiều đau khổ trong suốt những năm tháng ấu thơ, chỉ vì những quyết định hết ly hôn với người này rồi lại kết hôn với người khác của mẹ.”

Câu hỏi 74:

Mẹ có cho rằng ý định này nảy sinh trong con là bởi vì con mang trong mình dòng máu của mẹ không?

Trả lời:

Không! Mẹ không nghĩ quyết định này liên quan đến vấn đề huyết thống.

Sẽ có rất nhiều chuyện xảy ra trong cuộc đời. Đặc biệt là những chuyện giữa hai vợ chồng, có khi sau này nhìn lại cũng

không lý giải nổi tại sao mình có thể bỏ qua và nhường nhịn được. Mẹ nghĩ, để đến được ngày hôm nay con đã trải qua nhiều vất vả. Và rõ ràng là vợ con đã cùng con vượt qua mọi thứ dù có phải chịu đựng khó khăn đến thế nào đi nữa.

Khi tôi nói mình muốn rời bỏ công ty truyền hình để ra làm riêng, vợ tôi đã kịch liệt phản đối. Nhưng với tôi, đó là điều mà tôi vô cùng muốn thử. Khi đó, con gái lớn của tôi đã học gần hết cấp Một, và trong lòng tôi bỗng nổi lên cảm giác “muốn ly hôn”. Tôi hỏi ý kiến mẹ về quyết định này. Dem chuyện này hỏi mẹ nghe có vẻ giống như một phép thử đã biết trước kết quả. Bởi tôi cũng biết là thế nào người mẹ đã ly hôn nhiều lần trong đời cũng sẽ không bao giờ chấp nhận việc tôi lại chọn dấn vào con đường gập ghềnh mà bà đã bước qua.

Ra làm riêng

Câu hỏi 75:

Mẹ đã có cảm giác gì khi con mở công ty riêng vào lúc 39 tuổi? Con thì luôn cảm giác có mẹ ở bên mình. Người mẹ với tinh thần tự chủ mạnh mẽ. Có lẽ con thực sự giống mẹ rất nhiều.

Trả lời:

Lúc đó, mẹ đã tin rằng con sẽ làm được. Dù việc trở thành đối thủ của những người đã gắn bó với mình cần không ít quyết tâm. Có thể con ngưỡng mộ mẹ đã có tinh thần độc lập rất mạnh mẽ, nhưng bản thân mẹ thì biết rằng đó cũng chính là điểm yếu của mình và vì nó mà mẹ đã gặp phải nhiều trắc trở.

Con đã ra làm riêng và đứng vững được 10 năm, mẹ thấy đây quả thật là một thành quả tuyệt vời. Nếu chỉ có sức mạnh thì đã không thể kéo dài được đến vậy. Có lẽ để tiếp tục, con cần thấu hiểu về cả những yếu điểm của mình nữa.

Lần đầu báo hiếu

Câu hỏi 76:

Mẹ có nhớ lúc bố mẹ mở nhà hàng mới không?

Trả lời:

Mẹ nhớ chứ! Kết quả thật là cay đắng.

Câu hỏi 77:

Lí do phải chuyển địa điểm cửa hàng cũ là gì hả mẹ?

Trả lời:

Vì đã xảy ra xích mích với bên chủ nhà và bãi giữ xe con ạ. Và định hướng kinh doanh của bố con cũng đã thay đổi. Bố mẹ đều đã lớn tuổi nên làm quán nhậu đến đêm muộn như thế cũng rất vất vả.

Câu hỏi 78:

Mẹ nghĩ thế nào khi mượn tiền con trai mình?

Con thì lần đầu tiên có cơ hội được báo hiếu mẹ nên đã không có bất cứ câu hỏi hay sự thắc mắc nào cả. Chỉ là, lúc đó con đã thấy nghi ngờ bên môi giới bất động sản mà mẹ thuê rồi...

Trả lời:

Bây giờ nghĩ lại thì đúng là hồi ấy mẹ đã suy nghĩ quá đơn giản.

Việc vay ngân hàng hay kho bạc nhà nước quá khó khăn. Và mẹ đã sai lầm khi hỏi vay con. Mẹ rất hối hận vì chuyện này.

Câu hỏi 79:

Văn phòng bất động sản ấy đã lừa mình đúng không mẹ?

Trả lời:

Đúng như con nói. Họ đã lừa mình con ạ.

Sau khi tôi ra làm riêng được ít lâu, bố mẹ tôi có bàn với tôi chuyện ông bà định đóng cửa quán nhậu do cũng đã lớn tuổi. Ông bà dự định mở một nhà hàng đồ ăn Âu vì bố tôi đã từng có kinh nghiệm làm đầu bếp và đây cũng là giấc mơ của ông. Một nhà hàng rộng rãi, có bãi đỗ xe với sức chứa lớn, phục vụ những bữa ăn cho cả gia đình. Một dự án vốn dĩ không thể vay vốn. Và cạm bẫy cũng được tạo ra từ đây. Tôi vẫn còn nhớ cái văn phòng bất động sản “thật” như trên phim ấy. Cảm giác ấy càng rõ ràng hơn khi tôi ngồi vào bàn kí hợp đồng. Cảm giác ngờ ngợ khi ấy hóa ra lại chính xác. Nội dung bản hợp đồng đã nêu ra quá nhiều bất lợi cho bố mẹ tôi. Cuộc đời này thật trở trêu. Lúc người ta đam mê theo đuổi giấc mơ của mình nhất lại chính là lúc trở nên khốn đốn nhất. Nhưng tôi vẫn muốn tin rằng, bất kỳ ai trong cuộc đời này ít nhiều đều xứng đáng có những phút giây hạnh phúc với cái cảm giác có một ước mơ để đeo đuổi. Và tôi cũng nghĩ là thật tốt nếu chuyện này có thể giúp tôi báo hiếu được mẹ mình.

Món nợ mười triệu yên giữa mẹ và con

Câu hỏi 80:

Bố mẹ phải cáng đáng cái nhà hàng to đùng ấy chắc là vất vả lắm?

Trả lời:

Vất vả lắm chứ. Bố con đã có ước mơ chuyển hướng kinh doanh từ quán nhậu sang nhà hàng đồ tây từ lâu rồi. Ban đầu, mẹ đã mở nhà hàng đó với suy nghĩ muốn làm bố con vui. Nhưng rồi nhà hàng lớn quá sức bố mẹ có thể cáng đáng nên phải thuê thêm nhân viên và đầu bếp.

Nhưng cũng không tìm được ai phù hợp nên rốt cuộc chỉ có hai vợ chồng phải làm tất.

Câu hỏi 81:

Sao mẹ lại lựa chọn thực hiện theo giấc mơ của bố?

Trả lời:

Con ạ,

Mẹ cũng nghĩ đáng ra nên làm một nhà hàng nhỏ hơn, nhưng có lẽ do bản tính độc lập lại hay mơ mộng của mẹ mới nên nông nổi đó. Nhưng dù sao thì mẹ cũng đã rất muốn được cùng bố con hiện thực hoá giấc mơ của ông ấy.

Câu hỏi 82:

Khi bố không còn đứng bếp được nữa, mẹ đã cảm thấy thế nào? Và tại sao lại xảy ra chuyện đó hả mẹ?

Trả lời:

Sau khi mở quán chẳng bao lâu thì bố con gặp tai nạn. Một chiếc xe tải bất ngờ đâm vào xe bố con từ phía sau. Tai nạn này khiến tay trái và chân ông ấy bị tàn phế. Bố con không thể tung chảo, cũng không thể dùng được những kỹ thuật của một đầu

bếp như trước nữa. Đầu bếp mẹ thuê thì không thể trợ giúp bố con do cách biệt về trình độ và kỹ thuật. Chuyện xảy ra như vậy, bố mẹ cũng rất khổ sở.

Kết quả là bố con bị mắc kẹt trong cảm giác cuộc đời mình đang bế tắc, dẫn đến trầm cảm, ông ấy còn định treo cổ tự tử không biết bao nhiêu lần.

Vì bố con không thể điều khiển được cơ thể và tác động của bệnh trầm cảm ngày càng xấu đi, nên bố mẹ buộc phải đóng cửa nhà hàng.

Mẹ nghĩ đó là thời kì tăm tối nhất trong cuộc đời mẹ. Bố con không thể làm gì được nên mẹ lại phải đi làm. Rồi khi biết là nếu không được nhận tiền bồi thường thì không thể trả được nợ, mẹ lại phải theo đuổi vụ kiện ở Nagoya ròng rã suốt ba năm trời.

Câu hỏi 83:

Bố có nghĩ là vì cửa hàng đó mà bố mắc nợ con không hả mẹ?

Trả lời:

Con à,

Ông ấy có. Mẹ nghĩ đến tận bây giờ ông ấy vẫn không thôi suy nghĩ về khoản tiền ấy đâu.

Lúc ấy, tôi đã nghĩ rằng mẹ mình là tuýp phụ nữ hoàn toàn chẳng có chút may mắn nào với cánh đàn ông cả. Ngược lại, tôi cũng cảm thấy khâm phục bởi bà không vì thế mà hết yêu người. Nhưng chuyện này cũng đã liên lụy đến tôi rất nhiều. Tôi đã trở thành kẻ thiếu nợ chính công ty của mình.

Tôi đã giữ khoảng cách với gia đình trong suốt một khoảng thời gian. Đó là cách mà tôi dành vật người bố dượng hiện tại của mình. Lời của ông nói: “Nhất định sẽ làm mẹ con hạnh phúc!” đã đi đâu mất rồi?

Hai năm không gặp

Câu hỏi 84:

Khi phải đóng cửa nhà hàng mẹ đã có những cảm xúc gì hả mẹ?

Trả lời:

Bố con bị trầm cảm nặng, và cứ mỗi lần ông ấy toan treo cổ tự vẫn là mẹ lại vô cùng khổ sở. Mẹ quyết định đóng cửa nhà hàng vì nghĩ rằng thay đổi môi trường là cách tốt nhất lúc đó, vả lại, mẹ cũng không thể cố gắng hơn được nữa.

Chuyện với bên môi giới bất động sản, chuyện sắp xếp người làm, tiền thuê kiến trúc sư sửa sang lại nhà hàng... Mười triệu yên bây giờ trở thành một món nợ đeo đẳng mẹ, mẹ vô cùng hoang mang.

Con và em đều không ở gần, lúc đó, may có cậu học sinh học khóa dưới các con đến phụ giúp cho mẹ. Bạn từ những năm lên mười của mẹ cũng từ Okazaki về giúp mẹ dọn đồ. Mọi người đã là chỗ dựa tinh thần cho mẹ lúc đó. Mẹ đã cố gắng hết sức vì không muốn phiền các con thêm nữa. Con chó yêu Betty mẹ nuôi khi đó cũng đã tiếp thêm động lực cho mẹ.

Thời gian ấy thực sự là quãng thời gian khốn đốn con ạ.

Mẹ nhớ, khi chất hết những món đồ cuối cùng còn sót lại của nhà hàng lên xe, một mình chở về căn nhà trên đường số 23, nước mắt mẹ cứ rơi mãi không ngừng...

Câu hỏi 85:

Mẹ còn nhớ hai năm sau đó mẹ con mình đã không gặp nhau không? Khoảng thời gian đó tâm trạng của mẹ thế nào?

Trả lời:

Con à,

Thay vì suy nghĩ về việc không được gặp con, lòng mẹ khi đó tràn ngập một nỗi hối hận vì đã làm liên lụy đến con. Mẹ đã bao lần ao ước giá mà không có tai nạn giao thông ấy...

Người gây ra tai nạn ấy đã lái xe khi say rượu và đâm vào xe của bố mẹ lúc đang đỗ chờ đèn đỏ, nên người sai 100% là phía bên ấy. Mỗi lần nhớ lại, lòng mẹ lại ngập tràn phần uất. Tai nạn ập đến như cơn ác mộng. Thương tật để lại trên cơ thể bố con khiến ông ấy trở thành người tàn tật cấp độ 2. Bác sĩ đã chẩn đoán là tay trái, những ngón tay, và dây thần kinh ở chân bố con đã tê liệt, không thể bình phục như cũ được nữa.

Mẹ nhờ luật sư khởi kiện, nhưng thực tế là phải mất ba năm mới nhận được phán quyết của tòa án. Trong thời gian đó, 3 tháng sau khi đóng cửa nhà hàng bố con đã xin vào làm bảo vệ cho công ty Toyota. Và cứ thế, bố mẹ dần lấy lại nếp sinh hoạt bình thường. 5 năm sau bố con còn được tuyên dương là nhân viên xuất sắc. Lúc ấy, mẹ đã vô cùng vui mừng.

Nghĩ lại, cuộc đời mẹ chỉ toàn những đắng cay. Con và em trai con cũng phần nào chịu nhiều đau khổ chính là vì mẹ.

Đứa con thứ hai chào đời

Câu hỏi 86:

Mẹ nghĩ thế nào khi đứa cháu thứ hai ra đời hả mẹ? Con đã rất hoang mang khi biết đó là con trai. Thật lòng, con đã có suy nghĩ: “Người không có chút kí ức nào về bố như con thì biết nuôi dạy một đứa con trai như thế nào?”

Trả lời:

Chính xác thì mẹ có tới bốn đứa cháu. Nhà con hai đứa, em trai con hai đứa. Có thêm một đứa cháu ra đời sau 14 năm, mẹ nghĩ gia đình con sẽ hạnh phúc và rất vui vì điều đó. Nó khá khỉnh và giống con hồi bé y như đúc. Chẳng có gì phải lo lắng về việc đối diện với nó đâu, bởi vì hiển nhiên là nó đang mang trong mình dòng máu của con.

Mẹ xin lỗi vì đã để cho tuổi thơ của con không có chút kí ức nào về người bố. Nhưng con là bố ruột của con trai con mà. Đừng suy nghĩ nhiều quá, hãy cứ để mọi chuyện tự nhiên như nó vốn thế.

Trong cuốn album cũ có những bức ảnh của con hồi bé và mẹ hồi còn trẻ. Xem ảnh, mẹ đã thầm nhủ: “Ông bà ơi, các cháu của ông bà cũng đã lớn khôn nên người cả rồi đấy.”

Lần sau mẹ sẽ cho con xem lại nhé!

Hội ngộ

Ngày 11 tháng 3 năm 2011. Đã xảy ra thảm họa động đất ở phía Đông Nhật Bản.

Tôi vừa mới quay cảnh động đất tại phim trường trước đó 12 tiếng đồng hồ. 12 tiếng sau cảnh quay như lời tiên tri ấy, thảm họa ập đến khi tôi đang ở một sân khấu diễn tập khác cho bộ phim tiếp theo. Tôi vẫn còn nhớ cảm giác bủn rủn chân tay khi chạy ra ngoài và thấy toà nhà đang xây dựng bên cạnh như sắp đổ sập về phía mình.

Một thời gian dài tôi không làm việc được.

Khi ấy, tôi đưa vợ, con gái học cấp hai và con trai hai tuổi của mình về quê một thời gian. Đã rất lâu rồi cả nhà tôi mới lại cùng chung sống như một đại gia đình. Cũng chính ở đây, một chuyện đau lòng đã xảy ra.

Câu hỏi 87:

Mẹ còn nhớ khi thảm họa động đất xảy ra, con dẫn con trai hai tuổi và cả gia đình về thăm mẹ sau hai năm mình không gặp nhau không?

Trả lời:

Mẹ nhớ. Đó là một kỉ niệm thật buồn. Mãi mới được gặp lại cả nhà con, thế mà... Đó là kỉ niệm mà cả bố và mẹ đều không muốn khơi lại.

Câu hỏi 88:

Việc xảy ra hôm đó khủng khiếp như một cơn ác mộng. Con trai con đang chơi với mẹ thì bị con chó nhà hàng xóm xông đến cắn, mẹ có nhớ không?

Thằng bé bị cắn vào mặt, nửa mặt trái của nó sưng tấy lên, đầy những vết thương... Gần như không còn nhận ra đó là con

tra con nữa. Con đã ôm nó suốt cả đêm, khóc và thề rằng: “Cả đời này tôi sẽ bảo vệ thằng bé”.

Trả lời:

Chắc là con vẫn còn giận mẹ lắm vì đã không trông cháu chu đáo. Vết thương không để lại sẹo quá lớn và thằng bé hầu như không còn nhớ gì về chuyện này, nên mẹ cũng được nhẹ nhõm phần nào. Chủ của con chó cũng gặp vài chuyện rắc rối khác rồi quyết định chuyển đi sau đó.

Chuyện xảy ra vô cùng bất ngờ. Mẹ không kịp phản ứng khi con chó hung dữ nhà bên nhảy qua hàng rào rồi phi như bay đến tấn công thằng bé. Con Betty nhà mình cũng từng bị nó cắn. Từ lần xảy ra tai nạn ấy, mẹ không thấy nó ra khỏi nhà nữa. Đây là điều mà mẹ dù muốn cũng không thể nào quên nổi. Lúc ấy mẹ đã lơ đãng. Thật sự xin lỗi con.

Câu hỏi 89:

Lúc ấy mẹ cảm thấy thế nào? Con đã không biết phải trách ai cho phải. Nhưng trong lòng con không hề có ý nghĩ sẽ ghét bỏ mẹ.

Trả lời:

Không. Mẹ nghĩ chắc chắn là con đã rất giận mẹ.

Chắc chắn là cho đến bây giờ, con và em con đã có nhiều lúc giận mẹ.

Nhưng dù như thế, thì mẹ không bao giờ trách các con. Chúng ta không ai có thể điều khiển được cảm xúc của mình. Nên dù con có hận mẹ cũng không sao. Vì mẹ là người mẹ đáng bị như thế.

Phát bệnh

Năm 2016,

Con trai tôi lên lớp Hai.

Mùa hè năm ấy, tôi bắt tay vào thu hình cho tác phẩm đồ sộ nhất kể từ khi tôi ra làm riêng. Chạy qua chạy lại giữa các phim trường Kansai, Kanto, Tokai, gần hai tháng tôi vắng nhà. Kể từ khi con trai ngất và co giật do lên cơn sốt, mỗi lần phải đi quay xa nhà tôi đều rất lo lắng.

– Có gì em phải gọi anh ngay nhé.

– Em biết rồi, anh yên tâm.

Dặn dò vợ rồi tôi lên đường cho chuyến quay dài ngày. Đó là một bộ phim cổ trang, có những cảnh quay nguy hiểm. Hơn lúc nào hết, tôi rất căng thẳng, cố gắng để không có chuyện gì xảy ra ở trường quay suốt từ cuối tháng 6 đến cuối tháng 8. Những ngày đi quay cứ thế tiếp diễn và tôi thấy rõ là mình sẽ khó có được những kỉ niệm đẹp cùng với con trai trong kỳ nghỉ hè này.

– Em khoẻ không?

– Em khoẻ.

– Đạo này con thế nào?

Thỉnh thoảng vợ tôi gửi cho tôi xem hình con trai qua LINE.

– Hồ Biwa đấy. To cực! – Tôi cũng gửi hình lại.

– Đẹp thế! – Vợ tôi trả lời.

– Mà con vẫn chưa chơi được Piano...

Tiếp đó là hình chụp con trai tôi đang mếu máo.

Những ngày giữa tháng Tám trôi qua với những mẫu hội thoại như thế. Bộ phim ấy sắp đến ngày đóng máy.

– Hôm nay, trên đường từ lớp Piano về con nó khóc dữ lắm.

- Sao lại thế?
- Chắc nó buồn vì không chơi hay được như bạn. Rồi cả...
- Cả...?
- Lúc về đến nhà, nó cứ bám rịt lấy em.
- Sao lại thế? Những nhẽ đòi mẹ à?
- Nhưng, lạ lắm...
- Lạ...?
- Nó có vẻ sợ những chỗ tối.
- Thì đương nhiên, nó còn bé mà.
- Vâng, nhưng...
- Có thể mai anh về qua nhà được một chút. Thôi, anh chuẩn bị ngủ đây.
- Vâng.

Hôm sau, tôi đi quay và không nhớ gì đến cuộc nói chuyện với vợ nữa. Đã đến đoạn quay tại phim trường Kanto, nên tôi định buổi tối sẽ ghé nhà xem tình hình con trai. Rồi hôm sau lại đi ô tô đến Bắc Kanto.

Khi tôi từ trường quay về nhà, con trai tôi đã ngủ say. Trông nó ngủ không có gì là bất thường. Nhưng vợ tôi lại nói với giọng đầy lo lắng:

- Hay là nó bệnh rồi.
- Bệnh?
- Em có tìm hiểu, thì thấy nói là những bé trai tầm tuổi này dễ bị...

Theo như vợ tôi nói thì đây có vẻ là căn bệnh do chứng Rối loạn phát triển não gây ra, người bệnh sẽ xuất hiện tình trạng mất kiểm soát hành vi và lời nói, thậm chí cả chứng rối loạn ám ảnh cưỡng chế.

- Sao lại có chuyện đó được.
 - Lúc nó ngủ thì hoàn toàn không có chuyện gì cả.
- Tôi đã nhìn mãi vào gương mặt đang say giấc của thằng bé.

– Hay là vì bây giờ đang là nghỉ hè, không phải đến trường, nó cứ ở mãi trong nhà, rồi lại bị em mắng khi không chơi được piano?

– Liên quan gì đến chuyện đó?

– Người ta bảo những đứa hiền lành thường dễ mắc bệnh này. Những đứa hiền lành lại nhạy cảm ấy!

Vợ tôi cúi mặt buồn rười rượi.

Tôi vẫn tiếp tục nhìn chăm chăm vào gương mặt đang ngủ của con mình. Đúng là nó ngoan thật. Đứa bé học lớp hai luôn suy nghĩ cho người khác hơn bản thân mình, luôn để ý xem việc mình làm có khiến ai bị tổn thương hay không? Nó như ông cụ non so với tuổi lên tám của nó. Nó giống một người lớn điềm đạm hơn là một đứa trẻ.

– Em đã đặt lịch khám với bác sĩ có chuyên môn phù hợp. Nhưng tận tháng 10 cơ.

– Không sao. Mình để ý con thêm một thời gian nữa. Anh quay xong phim thì nhà mình đi tắm suối khoáng nóng nhé.

Hôm sau, tôi lại phải lên đường quay tiếp. Lái xe trên đường cao tốc Tohoku, tâm trí tôi không ngừng nghĩ về con trai mình. Nếu đúng là nó bị bệnh như vợ tôi nói, thì dù có đi tắm suối khoáng nóng chẳng nữa, con tôi cũng không khỏi bệnh được. Cũng có khả năng bệnh này có liên quan đến lần phát bệnh từ khi nó còn nhỏ. Nếu tôi ở cùng nó trong kì nghỉ hè, biết đâu chuyện đã chẳng ra nông nỗi này. Cảm giác hối hận và cảm giác tự trách bản thân trở nên hỗn độn trong tôi. Nhà biên kịch người Anh tôi hằng ngưỡng mộ, Richard Curtis, sau khi ra mắt 3 bộ phim thì đã quyết định nghỉ làm đạo diễn. Ông nói: “Làm đạo diễn khiến tôi không có thời gian bên gia đình nên tôi không làm nữa.” Là một nhà sản xuất, bản thân tôi cũng đã trải qua và rất hiểu cảm giác của ông. Dù là việc gì đi chăng nữa mà chiếm hết thời gian dành cho gia đình thì công việc ấy cũng không thể kéo dài mãi được. Thế nhưng, tôi cũng không thể từ bỏ công việc này. Tôi còn có công ty, còn phải lo cho các nhân viên, còn có trách nhiệm với những tác phẩm của mình, rồi còn phải

chăm lo cho gia đình mình nữa. Lời tôi tự hứa trong tim mình khi con trai tôi chào đời, giờ đây lại dội về trong ký ức.

“Từ giờ trở đi, mình sẽ cố gắng ở bên gia đình nhiều hơn!”

Là một người bố, liệu tôi đã ở bên con trai mình được bao nhiêu thời gian?

Là một người bố

Câu hỏi 90:

Mẹ ơi,

Mẹ nghĩ thế nào về việc con đã trở thành một “người bố” trong khi con chẳng có chút kỉ niệm gì với bố đẻ mình?

Trả lời:

Câu hỏi thật đau lòng. Người ta hay bảo con cái thường nhìn và học theo bố mẹ mình. Mẹ nghĩ việc biết được bố mình luôn luôn nỗ lực trong cuộc sống, con trai của con hẳn sẽ rất tự hào về con. Thế nhưng việc đứng quan sát từ xa cũng rất quan trọng. Nếu bố mẹ lúc nào cũng kè kè chăm sóc thái quá thì đứa bé không thể tự lập được.

Dù bản thân không có kỉ niệm với bố đẻ, nhưng chỉ cần con cùng với con trai con có thật nhiều kỉ niệm với nhau là được mà.

Chắc chắn con cũng tự nhận ra điều đó rồi đúng không?

Câu hỏi 91:

Đối với con, bậc sinh thành chỉ có mẹ mà thôi. Mẹ thì sao ạ?

Mẹ gặp người đàn ông của mình rồi tái hôn, ly hôn rồi lại tái hôn... Nhưng đối với con, đó chỉ là những người bạn đời của mẹ. Những người đàn ông này đều không phải là bố của con, họ xuất hiện vì họ là người quan trọng đối với cuộc đời mẹ. Khi nghĩ rằng có lẽ tất cả những chuyện xảy ra trong cuộc đời mẹ đã tạo nên con người con ngày hôm nay, hay nói cách khác là tạo nên một người bố vẫn đang dò dẫm tìm cách đối diện với những đứa con của mình, con cũng không hề giận mẹ một chút nào. Ngược lại, con còn cảm thấy biết ơn mẹ vì đã cho con cơ hội này, biết ơn mẹ vì đã dạy cho con bài học đó bằng chính cuộc đời mẹ.

Trả lời:

Con à,

Chắc là con đã buồn lắm. Mẹ vẫn luôn an tâm và vô cùng cảm kích vì hiểu rằng dù trong hoàn cảnh nghèo khó hay dư dả, con cũng luôn không ngừng nỗ lực cố gắng hết sức mình.

Mẹ tin là luôn có một sợi dây kết nối trái tim của bố mẹ và con cái, dù có xảy ra biến cố gì đi chăng nữa.

Mặc dù chỉ là một người mẹ không đáng được biết ơn, mẹ rất vui mừng khi thấy con mình trưởng thành, yên bề gia thất, vượt qua nhiều khó khăn để thành lập và cố gắng duy trì sự nghiệp riêng.

Mẹ nghĩ đó là niềm hạnh phúc của tất cả các bậc làm bố làm mẹ trên thế giới này.

Câu hỏi 92:

Mẹ sẽ làm gì nếu bây giờ con nói con muốn gặp bố đẻ của mình?

Trả lời:

Nếu con muốn gặp ông ấy, con hãy làm thế. Mẹ sẽ không phản đối gì đâu. Thật tốt nếu bố đẻ của con cũng đang sống hạnh phúc. Con cũng đang là một người bố tuyệt vời. Mẹ nghĩ chúng ta hãy sống sao cho mình không có gì phải hối tiếc trong cuộc đời này.

Con đừng lo cho mẹ, mẹ ổn mà!

Mẹ trở bệnh nặng

Hôm đó là ngày quay cuối của một bộ phim truyền hình. Trong lúc tôi đang đợi diễn viên ở bên ngoài trường quay Roppongi thì thấy em trai tôi gọi đến.

– Alo, anh ơi.

– Ờ... Sao thế?

– Mẹ bất tỉnh rồi.

– Hả?

– Mẹ lên cơn đột quỵ bất tỉnh rồi.

Mẹ tôi đã được người em trai mới về nước và bố dưỡng tôi đưa vào bệnh viện.

– Anh có về được không?

– Hôm nay là cảnh quay cuối. Anh không thể vắng mặt được.

Tôi cố gắng bình tĩnh trả lời. Trong khi thật ra lòng tôi đang muốn ngay lập tức bay về với mẹ. Một người tiền bối trong ngành của tôi đã từng nói: “Một khi đang dở việc thì ngay cả bố mẹ lâm chung cũng không thể về gặp.” Đúng như mẹ tôi đã nói, tôi đã lựa chọn một công việc không êm ả như những công việc bình thường khác. Dần dần, tôi hiểu rằng làm một nhà sản xuất phim đồng nghĩa với việc sẽ rất nhiều lần rơi vào hoàn cảnh “lực bất tòng tâm”. Lòng tôi cồn cào như lửa đốt. Chỉ cần chúng tôi di chuyển đến Yokohama, quay nốt cảnh cuối, công việc sẽ xong xuôi. Từ Yokohama bắt tàu siêu tốc là chỉ hơn 1 tiếng sau tôi sẽ có mặt ở Toyohashi. Ngồi trên ô tô của đoàn quay, lòng tôi thầm nguyện cầu cho mẹ tôi qua khỏi. Được một lúc, tôi nhận được tin nhắn của em tôi: “Mẹ đã được truyền thuốc. Giờ mẹ đang ngủ. Truyền thuốc mất khoảng 24 tiếng anh ạ.”

Tôi cảm giác nếu không nói ra với ai đó, trái tim tôi sẽ vỡ vụn. Tôi đăng trên Twitter dòng trạng thái: “Mẹ tôi đang bất tỉnh. Nhưng tôi sẽ theo đoàn đến khi bộ phim đóng máy.”

Có nhân viên đọc được và hỏi tôi khi ở trường quay Yokohama:

– Có sao không ạ? Việc anh không về sớm được với mẹ anh ấy.

– Không sao đâu. Là mẹ tôi mà, nên chắc chắn sẽ ổn thôi.

Tôi cũng chẳng hiểu khi đó mình nghĩ gì mà lại trả lời như vậy. Mọi chuyện sau đó đã diễn biến đúng như thế. Mẹ tôi đã ổn.

Câu hỏi 93:

Mẹ kể lại cho con nghe lúc mẹ bất tỉnh vì đột quỵ đi.

Trả lời:

Vào ngày cuối cùng của kỳ nghỉ Tuần lễ Vàng năm ấy, cả nhà em con 3 người đã về chơi. Vì khi đó vẫn còn làm việc nên mẹ bị căng thẳng và suy nhược cơ thể. Vào khoảng 5 giờ sáng hôm ấy, sau khi tắm xong, bước ra ngoài, thì đột nhiên nửa thân người bên phải của mẹ bị tê liệt và mẹ không còn điều khiển được cơ thể nữa. Cũng không thể nói chuyện bình thường được. Bố con là người phát hiện ra và gọi xe cấp cứu đưa mẹ vào viện. Mẹ còn nhớ lúc nằm truyền thuốc trên giường ở bệnh viện, cơ thể mẹ đã vô thức nói với bố và em con là “Tôi xin lỗi ông. Mẹ xin lỗi con.” rồi cứ thế chảy nước mắt trong vô thức. Lúc đó, mẹ nghĩ việc mẹ bị bệnh đã làm liên lụy cả nhà.

Bố con đã quyết định cho mẹ thử điều trị bằng loại thuốc mới. Nhưng nếu mạch máu bị tắc nghẽn, hay bị lão hoá ở đâu đó thì dù có sử dụng loại thuốc này cũng sẽ gây vỡ mạch và không thể cứu được. Nhưng đổi lại, nếu không bị chảy máu thì nó sẽ hiệu nghiệm giống như “thuốc thần”. Hai mươi tư giờ sau, mẹ mở mắt và lại nói chuyện được bình thường. Khi ấy, mẹ thấy con đã ở đó.

Câu hỏi 94:

Mẹ ơi,

Mẹ đã nghĩ gì về con khi con không thể về bên mẹ ngay được vì bận đi quay?

Trả lời:

Con à,

Có lẽ bố và em con biết con bận nên cũng đã do dự không biết có nên báo với con hay không? Nhưng khi được bác sĩ bảo là một khi thử loại thuốc mới này, nếu mạch máu bị vỡ, máu chảy ra thì sẽ không có cách nào bảo toàn tính mạng cho mẹ được nên họ mới quyết định gọi con về. Mẹ mừng vì con đã về. Thật buồn cười khi con hỏi mẹ nghĩ thế nào về con. Mẹ nghĩ cả nhà mình ai cũng ủng hộ công việc và ước mơ của con, ai cũng cầu chúc cho con được thành công. Không biết là con có cảm nhận được điều này hay không?

Câu hỏi 95:

Lần đó cũng là lần mà lâu lắm cả nhà mới sum họp với nhau. Ngày hôm đó là ngày con cảm nhận được sự gắn kết giữa chúng ta. Chắc hẳn mẹ đã là cầu nối tập hợp chúng con lại phải không?

Trả lời:

Mẹ khi ấy dù đang thiếp đi nhưng vẫn còn nhớ rõ. Người ta đã giải thích với con về khoản chi phí điều trị lớn ấy. Mẹ đã rất xót xa khi nghĩ con vốn đã vất vả biết bao, nay lại phải nghe nói về chuyện tiền nong lớn đến thế. Tuy tiền bạc không phải là tất cả, nhưng nếu gặp khó khăn khi không có tiền thì thật là khốn đốn. Mẹ xin lỗi vì lúc nào cũng dựa dẫm vào con. Việc hồi phục chức năng cũng thuận lợi và mẹ đã được xuất viện sớm hơn mẹ nghĩ. Đến mức mà các bác sĩ ở viện phải ngạc nhiên mà thốt lên là mẹ có “sự hồi phục kỳ tích”.

Bây giờ, ngẫm lại chuyện ngày xưa, mẹ có thể nói rằng không chỉ nhờ có thuốc men, mà chính nhờ các con và bố các con đã giúp mẹ làm nên “kỳ tích” ấy. Ơn trời là mẹ đã được sống mà không còn phải chịu thêm cơn tê liệt nào nữa. Mẹ thực sự biết ơn con.

Buổi sáng sau ngày đóng máy, tôi bắt chuyến tàu siêu tốc đầu tiên hướng về bệnh viện ở Toyohashi.

Dù đã biết việc điều trị đang diễn ra thuận lợi, ngồi trên tàu tôi vẫn không ngừng cầu nguyện. Vợ và các con về cùng tôi cũng im lặng như đang cầu nguyện. Tàu vừa đến Toyohashi, chúng tôi lập tức xuống, chạy trên sân ga, leo nhanh lên bậc thang, ra khỏi cổng soát vé, vội vã bắt taxi. Đến bệnh viện thành phố, tới phòng chăm sóc đặc biệt, nơi mẹ tôi đang nằm. Bố và gia đình em trai tôi đang đợi tại phòng chờ của phòng chăm sóc đặc biệt.

– Anh, chị.

– Mẹ sao rồi?

– ... Vâng. Mẹ vừa tỉnh lúc nãy.

– Thế à... Vậy tốt rồi...

Em tôi bảo trẻ con không được vào phòng chăm sóc đặc biệt.

– Anh vào trước đi!

Vợ tôi nói. Các con nhìn tôi chăm chú.

Tôi hít một hơi dài rồi mở cánh cửa căn phòng nơi mẹ tôi nằm và bước vào.

Một cảnh tượng như trong phim hiện ra, mẹ tôi đang nằm trên chiếc giường chuyên dụng với những dây truyền thuốc xung quanh.

– Mẹ... Con xin lỗi, bây giờ con mới tới.

Tôi nắm lấy tay mẹ.

– Con đã về rồi à. Mẹ xin lỗi, xin lỗi con...

– Sao mẹ lại xin lỗi?

– Mẹ xin lỗi, làm con phải lo lắng rồi.

Mẹ tôi nói. Tôi hoàn toàn không thể nghĩ rằng bà là người vừa mới trải qua một cơn đột quỵ...

– Lúc mẹ tỉnh dậy, mở mắt ra đã thấy con ở đây.

Mẹ tôi nói rồi cười.

– Mẹ, mẹ nói được bình thường rồi này.

– Mẹ không làm sao đâu. Con đã về đây với mẹ thế này cơ mà, nên mẹ sẽ không sao cả đâu.

Tôi nắm chặt lấy bàn tay mẹ mình, người mẹ ngay cả lúc bệnh tật đến thế cũng luôn gắng gượng để không làm các con mình lo lắng, và khóc.

– Con đừng khóc. Mẹ xin lỗi. Cảm ơn con nhé. Cảm ơn con.

Mẹ tôi cũng khóc.

Tôi cố nén nước mắt nhưng lại cứ thế khóc mãi không dừng được.

Có vẻ như tôi đã khóc một lúc khá lâu, mẹ tôi cười bảo:

– Con định khóc đến bao giờ nữa hả? Mẹ sẽ trường thọ mà. Mẹ là mẹ của con mà.

– Vâng, vâng...

– Mẹ để con phải lo lắng rồi.

Tôi nắm chặt tay mẹ hơn. Bàn tay lâu lắm tôi mới được nắm nay đã có thêm nhiều nếp nhăn.

Ý nghĩa của gia đình

“Là một người mẹ, em đã sai ở đâu sao? Nhưng quả thật em không biết phải làm thế nào cả!” – Vợ tôi nói trong làn nước mắt.

Tháng 10 năm 2016.

Chẩn đoán của bác sĩ về bệnh tình của con trai tôi không khác là mấy so với những gì chúng tôi đã tìm hiểu được trước đó.

Nguyên nhân của căn bệnh này được cho là nằm ở cách nuôi con của người mẹ, và nếu triệu chứng kéo dài trên một năm thì nó sẽ trở thành bệnh nan y ở một số trẻ (tỷ lệ so với 10.000 trẻ cùng mắc). Tuy nhiên, hiện nay người ta đang tìm hiểu nguyên nhân trên góc độ y học. Dù như vậy, vợ tôi vẫn cho rằng vấn đề nằm ở cách nuôi con của cô ấy và không ngừng tự trách móc bản thân mình.

“Không phải vậy đâu em. Chuyện đó với chuyện này chẳng liên quan gì tới nhau cả.” – Tôi lập tức trấn an vợ mình.

Không biết lúc ấy tôi đã có những diễn biến cảm xúc thế nào trong lòng? Bản thân tôi thì sao? Tôi đã đối với đứa con trai thân yêu của mình như thế nào? Tôi đã nuôi dạy nó ra sao?

Tôi nhận thấy mình cũng chưa phải là một người bố tốt trong lúc tự vấn bản thân mình bằng những câu hỏi này. Ở cô con gái đầu, tôi dựa dẫm hết cả vào vợ, còn mình thì vùi đầu vào công việc, lúc ngẩng lên thì con gái tôi đã sắp tốt nghiệp đại học. Khi con gái tôi đang khóc lóc buồn bã vì thi trượt nguyện vọng đầu tiên ở kì thi đầu vào cấp Hai, tôi nói với nó:

“Con cay cú lắm hả? Cay cú thì lần sau nhất định phải cố hơn nữa. Để thi đỗ thì bây giờ con nên làm gì?”

Đang cúi gằm mặt trước bữa tối trên bàn ăn, con bé đứng dậy bỏ về phòng và không ra ngoài một thời gian. Sau đó, nó đã nỗ

lực học tập miệt mài cho kì thi. Tôi đã phải nghiêm khắc như thế vì biết nguyện vọng tiếp theo của con là một trường điểm.

Ngày thông báo kết quả thi, tôi có một cuộc họp về kịch bản phim tại phòng họp ở công ty. Chiếc điện thoại di động trên bàn đổ chuông.

– Alo?

Là con gái tôi.

– Con đỗ rồi... Bố ơi, con đỗ rồi!

– Thế à. Con đã rất cố gắng mà.

– Con xin lỗi vì gọi lúc bố đang đi làm. Bố làm việc tốt nha.

Con gái tôi nói rồi cúp máy. Đang giữa cuộc họp, thế mà nước mắt tôi lại trào lên.

Việc mà tôi có thể làm cho con gái mình ở cương vị của một người bố chỉ có thể là như vậy thôi.

– Con xin lỗi vì gọi lúc bố đang đi làm.

– Bố làm việc tốt nhé.

“Vì nghĩ là anh đang làm việc...” Rốt cuộc, có lẽ tôi đã dựa dẫm vào những lời lẽ này của người thân để rồi không toàn tâm toàn ý ngay cả với bệnh tình của con trai.

Thấy vợ mình vừa khóc vừa tự trách mình như vậy, tôi chỉ có thể phủ nhận để trấn an chứ chẳng thể làm gì khác. Bác sĩ nói bệnh của con tôi là căn bệnh chỉ có thể điều trị theo thời gian. Tôi hiểu rằng quan trọng nhất là chúng tôi có thể trải qua cái khoảng “thời gian” đó hay không. Mà không, có lẽ tôi đã luôn biết như thế. Nghĩa là đâu đó trong tôi đã có sự tách bạch giữa “con người của công việc” và một “người làm bố”, giữa giấc mơ và thực tại, giữa công việc và gia đình. Có lẽ tôi đã tranh thủ từng khoảnh khắc để tạo ra sự thuận tiện cho riêng mình trong khe hở giữa những điều đó.

Gần đây, khi đã ở tuổi năm mươi, tôi thường nói chuyện với vợ mình thế này:

– Có lẽ anh nên thay đổi cách làm việc.

– Ừ, chắc phải vậy thôi.

- Việc nghỉ ngơi cũng rất quan trọng mà.
- Ủ, anh cũng nghĩ vậy.

Vừa trả lời, tôi vừa tưởng tượng đến cảnh mình cùng con trai chơi đùa suốt từ sáng tới chiều tối trên bãi biển ở các hòn đảo phía Nam. Chúng tôi cùng nhau xây những lâu đài bằng cát và tôi sẽ đắp đầy cát lên người nó, chỉ chừa mỗi cái đầu thò ra. Tôi sẽ nói với nó: “Mình xuống biển thôi!” Tôi sẽ trấn an thằng bé đang sợ hãi những con sóng rằng: “Không sao đâu!” rồi kéo nó xuống biển cùng với phao. Tôi sẽ cùng nó ngắm đường chân trời tím tấp phía xa xa và nói với nó đầy tự hào: “Con không có gì phải sợ, đã có bố ở đây!” Con trai tôi sẽ ôm chầm lấy tôi, cười khúc khích. Và tôi cũng cười. Vợ tôi đứng trên bờ nói với ra: “Hai bố con đừng đi xa quá nhé!” Chúng tôi vẫn cười không dứt và vẫy tay đáp lại. Nhưng, tất cả những tưởng tượng này không dài quá một “cảnh”. Chúng ta sẽ chẳng thể cứ hạnh phúc và cười mãi như vậy.

Mang một mục tiêu nào đó, nản lòng về một điều gì đó, nhưng vẫn cố gắng, dù có tuyệt vọng đến cùng cực cũng vẫn đứng lên hướng tới mục tiêu tiếp theo và vượt qua vô vàn khó khăn để đạt tới đỉnh cao. Chắc chắn cuộc sống gia đình cũng giống như một bộ phim. Ở đó có rất nhiều cảnh khác nhau liên tục, liên tục tiếp diễn cho đến khi bộ phim đạt tới cao trào. Có lẽ, dù tôi đã thành công dựng lên không biết bao nhiêu cảnh đời trong phim đi nữa, thì tôi cũng loay hoay không vẽ nổi hình ảnh thực tế về gia đình mình một cách hoàn chỉnh nhất.

“Đối với anh, gia đình là gì?”

Nếu bị hỏi như thế, chắc đến giờ tôi cũng không trả lời được trọn vẹn. Chẳng ai biết sẽ xảy ra chuyện gì khi cùng chung sống với nhau. Đó chính là gia đình. Dù có xảy ra chuyện gì đi chăng nữa cũng có thể cùng nhau đối mặt. Đó cũng chính là gia đình. Và, người làm chồng, làm cha là tôi có trách nhiệm dẫn dắt mọi người. Câu trả lời vô cùng đơn giản. Có bố, có mẹ, có con. Đó chính là gia đình. Đôi khi chỉ có bố hoặc mẹ thì cũng không có gì quá đáng sợ. Nơi nào có bố mẹ và con cái. Nơi đó là một gia đình.

Nếu cả bố và mẹ đều không còn, thì bản thân chúng ta trở thành bố mẹ là được.

Tôi năm mươi, mẹ tôi bảy mươi

Câu hỏi 96:

Vài ngày trước con đã đón tuổi năm mươi. Mẹ thấy thế nào về việc con trai mình đã sống được nửa thế kỷ?

Trả lời:

Mẹ nghĩ con đã vất vả, cố gắng rất nhiều để biến giấc mơ thành hiện thực, chăm lo cho gia đình mình và duy trì công ty. Thế nhưng, con đừng quên sự hỗ trợ của vợ và gia đình con, sự trợ giúp của những đồng nghiệp, bạn bè xung quanh để con có được thành công này con nhé.

Câu hỏi 97:

Thế là mẹ nay cũng đã bảy mươi tuổi rồi. Mẹ thấy sao hả mẹ?

Trả lời:

Mẹ đã luôn nghĩ là mình chưa già, nhưng dạo gần đây mẹ cũng bắt đầu cảm thấy mình có tuổi rồi. Đầu óc không còn nhanh nhạy nữa, và cơ thể mỗi ngày đều rệu rã hơn.

Câu hỏi 98:

Bây giờ, ở tuổi bảy mươi, khi nhìn lại cuộc đời mình, mẹ có cảm xúc thế nào?

Trả lời:

Cũng đã ba mươi sáu năm kể từ lần mẹ gặp người chồng, người bạn đời bây giờ của mình.

Bao nhiêu chuyện đã xảy ra. Không thể diễn tả tóm gọn hết trong một câu, nhưng mẹ biết ơn vì ông ấy đã cùng mẹ bên nhau đến tận tuổi này.

Mẹ đã có một cuộc đời đầy những thăng trầm. Dù đã sống mạnh mẽ nhưng mẹ nghĩ là rốt cuộc người ta cũng không thể sống một mình được. Có lẽ là mẹ đã sống cuộc đời giống với cuộc đời

của một người đàn ông hơn là cuộc đời của một người phụ nữ. Kho báu mẹ có được từ việc là một người đàn bà đó chính là hai con trai của mẹ. Nhưng mẹ vẫn mong được cùng hai con trải qua những tháng ngày êm ả hơn một chút. Chỉ một ngày thôi cũng được. Đây là ước mơ cả đời của mẹ.

Tương lai của mẹ và tôi

Câu hỏi 99:

Mẹ miêu tả cho con về tương lai mà mẹ mong muốn đi!

Trả lời:

Tương lai thì... các con chắc vẫn còn bận dài dài, chú chó Betty thì đã chết nên mẹ muốn cùng bố con và Lady, Tender, Color, Mable, Socks, Smart, Quick, và bảy chú mèo con luôn lẻo đẹo theo mẹ cùng nhau chung sống khỏe mạnh.

Câu hỏi 100:

Đây là câu hỏi cuối cùng của con.

Mẹ ơi, mẹ có hạnh phúc không?

Trả lời:

Có. Mẹ hạnh phúc con à!

Mẹ tôi đã trả lời “Mẹ hạnh phúc!”

Và tôi có cảm giác là mình đã học được ý nghĩa của cuộc sống nhờ người mẹ lúc nào cũng hướng về tương lai của mình.

“Ai cũng từ mẹ mà sinh ra.”

Hơn nữa, những người mẹ ấy luôn dõi theo những đứa con của mình với sức sống bền bỉ, mạnh mẽ. Không bao giờ hết những la mắng, không bao giờ hết những lo lắng, không bao giờ ngừng yêu thương.

Tuy nhiên, tôi cũng không thể nào thấu hiểu hết được cuộc đời của mẹ. Cách mà mẹ sống cuộc đời một người đàn ông trong cái lốt là người phụ nữ đã cho tôi định nghĩa về ý thức “sống

manh mẽ” thì không cần phải phân biệt giới tính. Như bà đã nói với tôi, khi đó đang mắc kẹt trong những câu hỏi với vai trò của một người làm bố: “Con đang băn khoăn điều gì vậy? Con là con. Con chỉ cần sống thật với chính mình là được.”

Sống là một việc khó khăn, khó đến nỗi đôi khi ta chỉ muốn trốn chạy. Nhưng mẹ tôi đã không lẩn tránh. Bà đã cố gắng vượt qua tất cả. Tôi nhận thấy điều đó trong 100 câu trả lời của bà.

Người mẹ đã cất tiếng khóc chào đời trong căn hầm trú bom tối tăm năm ấy.

Người mẹ đầy nam tính.

Người mẹ làm việc với đôi mắt lấp lánh.

Người mẹ luôn tràn đầy tình yêu thương.

Người mẹ đã ý thức ăn vận thật tươi mát khi gặp gỡ người đàn ông là người bố đầu tiên của tôi.

Người mẹ trong lễ cưới của chính mình.

Người mẹ lúc sinh ra tôi.

Người mẹ đã dập đầu trước nhân tình của bố.

Người mẹ đã dãi nắng dầm sương đưa chiếc xe buýt đưa tôi đến trường mẫu giáo.

Người mẹ đan áo. Người mẹ đập máy may.

Người mẹ dìu em tôi trên lưng làm việc.

Người mẹ khóc suốt dọc đường về từ buổi dự giờ của tôi.

Người mẹ đã cúi đầu ở phòng giáo viên trường Tiểu học.

Người mẹ mừng rỡ khi có việc làm.

Người mẹ cúi đầu xin được khất nợ.

Người mẹ gục đầu bên cửa sổ chuyến tàu đưa bà đi làm về.

Người mẹ dáo dác tìm chúng tôi khi ra khỏi cửa soát vé.

Người mẹ trần trụi về tình yêu.

Người mẹ đau khổ trong quyết định ly hôn.

Người mẹ cầm lái chiếc xe tải chuyển nhà.

Người mẹ tiễn tôi ở cửa soát vé tàu.

Người mẹ trong chiếc xe cảnh sát.

Người mẹ tiễn đưa chuyến tàu tốc hành chở tôi lên thành phố.

Người mẹ bỏ những phong thư vào thùng đồ carton.

Người mẹ sống chết làm việc trong nhà hàng.

Người mẹ lo nghĩ vì bệnh tật.

Người mẹ cùng tôi đi bộ trong ánh chiều tà.

Người mẹ khóc trong ngày em tôi ra đi vội vã.

Người mẹ rơi nước mắt trong lễ cưới của tôi.

Người mẹ khi nhìn thấy gương mặt đứa cháu đầu tiên.

Người mẹ khóc một mình trong ô tô.

Người mẹ được chuyển đi bằng xe cứu thương.

Người mẹ trong phòng chăm sóc đặc biệt.

Người mẹ không ngừng nói lời xin lỗi.

Người mẹ cười bên những con mèo.

Tôi đã không thể chứng kiến mẹ mình trong tất cả những khoảnh khắc ấy. Nhưng, từng khoảnh khắc ấy đã làm nên cuộc đời bà.

Sau tất cả những câu hỏi và câu trả lời này, trong lòng tôi chỉ có duy nhất một lời: “Cảm ơn mẹ!”

Chỉ có câu nói hết sức bình thường ấy hiện ra. Nhưng nó khác tất cả những lần “Cảm ơn mẹ!” trước đây, mẹ ạ!

Con cảm ơn mẹ!

Cảm ơn mẹ rất nhiều!

Lời bạt

Đã một tháng trôi qua từ lúc tôi nhận được câu trả lời cuối cùng của mẹ.

Ngày 29 tháng 12 năm 2016.

Tôi đang chuẩn bị rời nhà cho cuộc họp cuối cùng của năm về bộ phim mới thì mẹ tôi gọi đến.

“Bà con ốm nặng rồi. Viện vừa gọi mẹ, bây giờ mẹ sẽ đến chỗ bà.”

Giọng nói ấy rõ ràng rất khác với mẹ tôi mọi khi. Tôi cảm nhận thấy sự bất an đang bao quanh bà.

Tôi biết cuộc họp hôm nay sẽ kéo dài. Mong là sẽ không có chuyện gì. Mong là mọi sự sẽ bình yên. Thật đau đớn khi để cho công việc giữ mình lại, kìm hãm những cảm xúc trong lòng mình vào những lúc như thế này. Trong lúc tôi đang mải nghĩ như thế, mẹ lại gọi đến.

“Mẹ đây... Bà đi rồi... Mẹ đã không được gặp mẹ mình lần cuối. Mẹ đã không kịp gặp bà, không kịp gặp bà rồi con ạ...”

Giọng mẹ tôi run run. Hình như lúc ấy xe bà đang trên quốc lộ từ Toyahashi đến Okazaki.

Câu nói của mẹ như tóm lược lại sự thật rằng mẹ là mẹ của tôi, bà ngoại là mẹ của mẹ tôi. Và bà vừa mất đi người “mẹ” sinh ra mình.

“Vâng... Thôi, mẹ đi cẩn thận. Bà vẫn đợi mẹ đấy. Chắc chắn bà vẫn đang đợi mẹ đến đấy.”

“Ừ... Thôi, mẹ đi đã nhé... Lát mẹ sẽ gọi lại.”

Ngay khi vừa dập máy, nước mắt tôi trào ra. Những giọt nước mắt ấy dần biến thành những tiếng nấc nghẹn, tôi cứ thế đứng dựa đầu vào bức tường trong nhà vệ sinh khóc ngon lành. Con

người ta thường không thể kiểm soát được tâm trạng mình khi bị mất đi một điều gì đó quan trọng. Khi biết bà ngoại mình không còn nữa, trong đầu tôi ong ong những câu hỏi: Tại sao bây giờ tôi lại ở đây? Tại sao tôi vẫn còn ở đây? Những câu hỏi ấy cồn cào trong cơ thể và tâm trí tôi, rồi trào ra bằng những giọt nước mắt và những tiếng nấc nghẹn ngào.

“Bố có sao không?” Con trai tôi lên tiếng hỏi. Bên cạnh đó là vợ tôi với vẻ mặt đầy lo lắng.

Mặc dù vậy, tôi vẫn không ngừng khóc.

Tôi đã trả lời con trai mình ngắn gọn rằng: “Bà của bố mới mất.” mà không thể giải thích thêm: “Đó là một người ruột thịt quan trọng, là người sinh ra mẹ của bố. Và bà đã vĩnh viễn ra đi rồi.” Tôi nghĩ, dù không nói ra tất cả những điều này thì chắc chắn con trai tôi cũng sẽ hiểu.

Mẹ tôi gọi đến khi tôi đang ở giữa cuộc họp cuối cùng của năm.

“Lễ khâm liệm sẽ diễn ra vào mừng Một. Tang lễ sẽ diễn ra vào mừng Hai con ạ.”

“Thế ạ. Vâng. Mẹ có ổn không?”

“Mẹ không sao. Mẹ phải làm cho tươi tắn. Con có về được không?”

“Tất nhiên con sẽ về.”

“Ừ. Xin lỗi vì mẹ gọi lúc con đang làm.”

Rốt cuộc, tôi đã ở nhà cho đến tận giao thừa, rồi vội vã mang theo bộ comple lên chuyến tàu tốc hành vào sáng ngày mừng Một. Tôi xuống ở ga Toyohashi và lên chuyến Meitetsu thẳng tiến về ga Higashi Okazaki. Lâu lắm rồi tôi mới lại ngồi trên cái toa tàu Meitetsu màu đỏ này. Trong khi tôi đang nghĩ vẩn vơ: “Từ xưa, toa tàu nó chỉ bé thế này thôi à?” thì tàu đã cập bến ga Higashi Okazaki gần nơi tôi được sinh ra. Hôm nay, tôi sẽ không thay đồ ở nhà ông bà mà là ở phòng trưng bày kỷ vật của người đã khuất gần bờ sông Yahagi. Khi tôi bắt taxi đến hội trường thì mẹ và bố tôi đã đợi sẵn. Trên bàn thờ có để ảnh bà ngoại tôi đang cười.

“Bà ơi, cháu của bà đã về rồi này.”

Trong quan tài, bà tôi đang nằm với nụ cười bình yên.

Kết thúc ngày Tsuya, ba người họ hàng đến phụ giúp tang gia cùng tôi và bố mẹ tôi ăn tối tại nhà hàng của khách sạn. Nhờ có sự trợ giúp của rượu, cuối cùng gương mặt mẹ tôi cũng giãn ra.

Sáng hôm sau, chúng tôi tụ họp tại sảnh khách sạn, rồi cùng đến lễ tang.

Tại lò thiêu, trước khi chia tay lần cuối, mẹ tôi nhìn mãi vào gương mặt bà tôi, khóc và nói: “Mẹ ơi, con cảm ơn mẹ. Mẹ đi nhé!” Tôi chứng kiến hết thảy và cũng bật khóc theo bà.

Lúc tôi lái xe từ nhà thiêu về đến nhà ông bà ở Toyohashi cũng là lúc hoàng hôn đang buông xuống trên quốc lộ số 1.

– Mẹ đã vất vả rồi.

– Cả con nữa. Mới đầu năm đã mệt rồi.

– Mẹ ổn không?

– Ừ.

Mặt trời dần lặn mất. Mẹ tôi bất giác nói trong lúc chúng tôi đang đợi đèn đỏ.

– Bà con đã tập hợp đông đủ mọi người về đây nhỉ. Mà lại như để được mọi người tiễn đi vào đúng dịp Tết này. Thật đúng là phong cách của bà. Buồn cười thật.

– Vâng.

– Nói thế này thật có tội với bà, nhưng thật sự đã là một khoảng thời gian ấm áp.

Dưới ánh hoàng hôn, tôi thấy dường như mẹ mình đang mỉm cười.

Tôi liên nghĩ, không biết mình còn bao nhiêu thời gian ở bên mẹ nữa nhỉ? Nếu mẹ đang tránh không gặp tôi vì thấy tôi bận rộn, thì từ giờ tôi phải làm cho mẹ hiểu rằng, chuyện tôi bận chẳng liên quan gì ở đây. Vì tôi là con của mẹ, và mẹ là mẹ của tôi. Mà thời gian thì cứ thế trôi qua bất kể tâm trạng hay hoàn cảnh của chúng ta. Càng sống, tôi càng cảm nhận rõ điều đó. Đôi khi tôi nghĩ nó thật tàn khốc, đôi khi nó cho tôi cảm giác tiếc

nhớ một điều gì đó. Đây chính là sống, chính là tiến về phía trước.

Đèn đã chuyển xanh.

Tái bút

Lí do tôi nảy ra ý định biến câu chuyện này thành sách là do tôi được nhờ viết kịch bản cho bộ phim được phát vào đêm giao thừa năm 2008–2009 trên chuyên mục “Năm đến năm đi” của đài FM Tokyo.

Tựa phim khi đó là “Bảy câu hỏi gửi mẹ”. Tôi gặp đạo diễn Nobue Hiroshi tại một quán nhậu ở Shibuya và bắt đầu câu chuyện về người mẹ kì lạ thú vị của mình. Tôi nhớ là lúc đó mình đã để phụ đề tên là “Bà mẹ kiểu Betty Blue”. Tôi nghĩ có lẽ bởi khi nghĩ về mẹ, tôi nghĩ ngay đến hình ảnh một người phụ nữ đại diện cho tình yêu.

Bộ phim ấy cũng được bắt đầu từ đoạn con trai tôi chào đời và kết thúc ở câu trả lời: “Mẹ hạnh phúc!” của mẹ. Ông Ishiguro Ken vào vai tôi, bà Yuki Saori vào vai mẹ tôi. Sự lựa chọn hoàn hảo. Được lời: “Anh Moriya hãy cùng chứng kiến nhé!” của đạo diễn Nobue, tôi đã đứng cùng trong phòng thu để xem thu âm. Tôi nhớ bà Yuki đã hỏi, khi tôi đến chào bà:

“Toàn bộ câu chuyện này là thật ư?”

“Vâng.” – Tôi trả lời.

“Thật là một người mẹ tuyệt vời!” – Bà nhận xét.

Quá trình thu âm được bắt đầu, những người sản xuất nguyên tác khi đó đã khóc, khi nghe giọng bà Yuki hiền dịu đáp lại những câu hỏi từ ông Ishiguro. Nhưng khi để ý thì tôi cũng thấy nước mắt ông Ishiguro và bà Yuki cứ thế tuôn ra sau lớp kính phòng thu. Thật ra tôi đã tóm gọn lại còn 9 câu từ khoảng 100 câu hỏi, nhưng do thời lượng chương trình không cho phép nên đã chỉ còn lại 7 câu được phát sóng. Mẹ tôi đã ngồi nghe chương trình một mình trong xe ở gara của nhà. Tôi thật sự cảm kích đạo diễn Nobue vì lời đề xuất đưa câu chuyện mang đậm

tính cá nhân của tôi thành bộ phim của chương trình “Năm đến năm đi”.

Tám năm sau, năm 2016, tôi ngỏ lời với chị Togai Rie của công ty Appleseed Agency, người đã nghe bộ phim truyền thanh ấy rằng tôi muốn “biến nó thành một quyển sách”. Vì tâm lý muốn để lại một thứ gì đó ở tuổi năm mươi, và cũng vì tôi muốn thử thực sự đối diện với 100 câu hỏi về mẹ của mình. Suốt 8 năm ấy, trong tôi luôn sôi sục ý nghĩ chỉ 7 câu hay 9 câu thì không thể nào đủ được.

Cuốn sách này sẽ không được viết lại từ việc phỏng vấn tôi như những cuốn sách trước, mà tôi sẽ trở thành người phỏng vấn mẹ mình và viết lại thành sách. Một công việc tốn không ít thời gian.

Anh Yoshio Taichi của nhà xuất bản SB Creative đã đồng ý xuất bản cuốn sách trong khi tôi đang tranh thủ những lúc công việc rảnh rỗi để gửi mẹ những câu hỏi, và sắp xếp lại những câu trả lời.

“Không thể tin được câu chuyện đậm tính cá nhân này cũng có ngày thành sách được!”

Vừa hí hửng chẳng được bao lâu thì tôi đã được nhận thêm một yêu cầu: “Anh hãy xen thêm cả những câu chuyện ngoài lề vào giữa những câu hỏi và câu trả lời nhé”. Thật lòng tôi đã lo không biết mình sẽ viết được đến đâu. Người thường ngày hay đưa ra những chỉ thị khắt khe với những biên kịch giờ đây phải ở vị thế của người viết. Hạn nộp cũng gần kề, mà công việc chính là sản xuất phim thì vẫn phải làm. Liệu có viết nổi không? Liệu tôi có viết nổi không?

Kỳ lạ thay, hầu hết phần nửa sau của cuốn sách được thực hiện tại Sapporo – nơi diễn ra chương mở đầu. Tôi nghĩ hẳn phải có duyên nợ gì đó nên tám năm sau tôi mới đang ngồi đây cặm cụi mỗi ngày trong khách sạn, để viết nên cuốn sách này, tại nơi tám năm trước tôi nhận được tin con trai mình chào đời.

Cuối cùng, tôi cũng nhìn thấy được là nếu chỉ qua 7 hay 9 câu hỏi thì tôi đã không thể hiểu được mẹ mình. Ấn tượng ban đầu

về một người phụ nữ đại diện cho tình yêu bị thổi bay đầu mất, tôi có cảm giác chủ đề không chỉ là về “MẸ – CON” mà nó đã được mở rộng ra thành: “BỐ MẸ LÀ GÌ?”; “GIA ĐÌNH LÀ GÌ?” Tôi có cảm giác là chính mình sau thời gian dài phỏng vấn mẹ cũng đã có những thay đổi trong cách suy nghĩ của mình về gia đình. Hơn nữa, tôi tự hào khi nó trở thành cuốn sách mà không ai viết thay được. Ngược lại, tôi sẽ rất vui nếu như cuốn sách này trở thành một hình mẫu “câu hỏi và câu trả lời” để ai ai cũng có thể viết nên cuốn sách của riêng mình.

Nếu những độc giả đang cầm trên tay cuốn sách này cũng muốn hỏi bố hay mẹ mình điều gì đó, thì không nhất thiết phải là 100 câu, nhưng bạn hãy cứ thử gửi những câu hỏi của mình đến họ xem sao? Tôi chắc rằng bạn sẽ thấy được những khía cạnh sâu thẳm không ngờ ở bố mẹ mình. Và chẳng phải là bạn sẽ nhận được những gợi ý lớn về cuộc đời của chính mình từ bố mẹ, hay sao?

Cuối cùng, một lần nữa tôi xin gửi lời cảm ơn tới chị Togai Rie của công ty Appleseed Agency, anh Yoshio Taichi của nhà xuất bản SB Creative, người đã cho tôi cảm hứng – anh Nobue Hiroshi, người đóng vai tôi – ông Ishiguro Ken, người đóng vai mẹ tôi – bà Yuki Saori, những người đã giúp đỡ tôi rất nhiều trong quá trình xuất bản cuốn sách này.

Và, tôi cũng muốn cảm ơn con trai tôi đã cho tôi cảm hứng đầu tiên, cảm ơn vợ và con gái đã luôn luôn sát cánh ủng hộ tôi.

Và lời cuối cùng, thực sự con muốn dành để cảm ơn mẹ vì đã kiên nhẫn trả lời 100 câu hỏi của con. Con tự hào vì đã được tự tay vẽ lại cuộc đời của mẹ. Cảm ơn mẹ của con!

Tháng 3 năm 2017.

[1] Thuật ngữ chỉ loại phòng nhỏ một phòng ngủ, được chia làm hai khu vực: khu vực nhà bếp kết hợp phòng ăn và khu vực phòng ngủ.

[2] Ở Nhật, với những nhà có diện tích trung bình lớn sẽ đặt buồng tắm có bồn riêng và nhà vệ sinh riêng với nhau.

[3] Một loại mì xào ăn liền.

[4] Ở Nhật, học sinh theo học trường nào sẽ được quy định theo khu dân cư.

[5] Một loại kèn phát triển từ bàn phím của cây đàn Piano, phát ra âm thanh nhờ vào việc chúng ta thổi hơi vào qua một chiếc vòi. Pianica là tên gọi của hãng Yamaha, tên phổ biến hơn của nó là Melodion hay Melodica.

[6] Tác giả dùng từ shigotobaka như một lối chơi chữ thường thấy của người Nhật. Shigotobaka có thể hiểu là từ viết tắt của shigoto bakari, Shigoto nghĩa là: “Người chỉ biết có công việc, hết mình vì công việc, suốt ngày chỉ có việc, việc, việc”. Trong khi Baka nghĩa là: “Ngu ngốc, hồ đồ”.

[7] Căn hộ có hai phòng ngủ và một phòng vừa là phòng ăn vừa là bếp.

[8] Người Nhật đo diện tích phòng bằng số lượng chiếu truyền thống Tatami. Có bao nhiêu tấm thì gọi là bấy nhiêu jou. Mỗi tấm nệm rơm bọc chiếu cói Tatami thường có kích thước cơ bản là 910x1820mm, dày 55mm.

[9] Quán rượu nhỏ có phục vụ đồ ăn nhẹ. Ở Nhật, các quán này thường có các cô trung niên biết uống để tiếp rượu và trò chuyện với khách.

[10] Mỗi kỳ 3 tháng.

[11] Cuốn sách tham khảo bìa màu đỏ biên tập các bộ đề thi đầu vào của các trường Đại học trong những năm trước ở Nhật.

[12] Ở Nhật, mỗi năm sẽ tiến hành chọn ngẫu nhiên một số nhất định những người được cấp Thẻ Xanh cư trú vĩnh viễn tại Mỹ mà không cần chứng minh gì theo chương trình Xổ số Visa-Diversity Visa.

Table of Contents

1. Phần mở đầu
2. Mẹ trước khi có tôi
3. Mẹ khi sinh tôi – Người bố đầu tiên
4. Đổi diện
5. Chuyện ngoại tình của bố
6. Mẹ khi ly hôn
7. Người bố thứ hai – kí ức bí ẩn
8. Tháng ngày chia ly
9. Vào mẫu giáo
10. Chung sống
11. Tháng ngày cực khổ với người bố thứ ba
12. Tôi của những tháng ngày chuyển trường liên miên
13. Mẹ ly hôn cùng lúc với kì thi vào cấp Ba
14. Người bố thứ tư
15. Điềm báo
16. Chiếc xe cảnh sát
17. Kì thi
18. Tokyo tiến
19. Những khởi đầu mới – Sự âm áp áp trong những chiếc thùng carton
20. Sự gắn kết giữa mẹ và tôi
21. Không trả nổi học phí
22. Tốt nghiệp
23. Gia đình một lần nữa ly tán
24. Tôi tìm việc làm, em trai tôi đi Mỹ
25. Lễ cưới
26. Mẹ tôi lên chức bà
27. Vợ tôi, mẹ của các con tôi vắng nhà
28. Biến cố của em trai

29. Ý định ly hôn của tôi
30. Ra làm riêng
31. Lần đầu báo hiếu
32. Món nợ mười triệu yên giữa mẹ và con
33. Hai năm không gặp
34. Đứa con thứ hai chào đời
35. Hội ngộ
36. Phát bệnh
37. Là một người bố
38. Mẹ trở bệnh nặng
39. Ý nghĩa của gia đình
40. Tôi năm mươi, mẹ tôi bảy mươi
41. Tương lai của mẹ và tôi
42. Lời bạt
43. Tái bút